БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой
ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 242 (8462)
ОКТЯБРИИН
12
СУББОТО
1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

ҺҮ ЕХЭЭР ҺААЖА, ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР ГҮРЭНДӨӨ ХУДАЛДАХА

Ужам ехэ Эхэ ороноймнай олон миллион ажалшад Агуухэ Октябрийн социалистическэ революциин жэлэй ойе ажалай ехэ илалтаар тахя гэжэ социалистическэ мүрысөөнэй долгиие улам улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлжэ байна. Түсэбһөө гадуур, болзорһоо урид продукци тушааһан тухай ажалай рапортнууд газетэ ба радиогоор үдэр бүри тон олоороо дамжуулагдана.

Манайшье республикын промышленна предприятинууд, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, Агуухэ һайндэрые угтаха гэжэ шармайн оролдожо байна. Хэдэн аймагууднай таряа хуряалгаа, гүрэндэ таряа уялгата ёһоор тушааха түсэбөө дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур таряа, хартаабха, овощь тушаажа, худалдажа байна.

Үржадэр манай газетэдэ һү бэлдэхэ ба худалдаха жэлэй түсэбөө бүхы орон дотор болзорһоо урид дүүргэглэһэн тухай Центральна статистическэ управлениин мэдээсэл толгодоһон байгаа. «Манай оронай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин ойн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, мал ажалай ашаг шэм абалгые ба бэлэдхэлгые дээшэлүүлхэ талаар улам ехэ амжалта туйлаба. Октябриин 1 болотор гэхэ гэхэ али болзорһоо гурбан һара урид СССР дотор бүхы дээрээ һү бэлэдхэхэ ба худалдаха жэлэй түсэб дүүргэглээ... Энэ хадаа манай оронай хүн зониие эдеэ хоолой продукциһаар хангалга һайжаруулха хэрэгтэ ехэ удхашанартай байна»— гэжэ Центральна статистическэ управлениин мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ.

Республикымнай колхозууд, совхозууд гүрэндэ һү тушааха ба худалдаха гол түсэбөө дүүргээд байгаа, доторойнгоо эргэ боломжонуудые тооложо үзөөд, түсэбһөө гадуур нилээд ехэ һү гүрэндөө худалдаха гэһэн уялга абаһан байгаа. Энэ уялгаяа дүүргэхын тулада һү һаалгые эрид дээшэлүүлхэ ёһотой байгаабди. Гэхэтэй хамта, республикын колхозууд ба совхозууд һү һаалгаяа дээшэлүүлхэ, гүрэндөө һү түсэбһөө гадуур худалдаха уялгаяа хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Октябриин нэгэнэй мэдээн дээрэһээ хаража үзэхэдэ, республикын колхозууд һү һааха түсэбөө 85 процент дүүргээд байна. Түнхэнэй, Закаменай, Хэжэнгын, Хориин, Байкало-Кударын, Кабанскын аймагуудай колхозууд, Хориин, Боргойн, Сэлэнгын совхозууд һү һаалгаар урид мэтэшэлэн гээгдэжэ ябана.

Мүнөө жэл үбһэ ногооной, таряа талханай һайнаар гараһаншье мүртэнь, олохон колхозууд үнеэдһээ һү ехээр һааха хэрэгые хэрэгсээнгүй орхижо, тэрээнэй шалтагаанаар түсэбһөө гадуур һү худалдаха түсэб республика доторнай ойроо 45,3 процент дүүргэгдээд байна. Заиграйн, Хэжэнгын, Ториин, Зэдын, Сэлэнгын аймагуудай колхозууд түсэбһөө гадуур һү худалдаха уялгаяа тон хангалтагүй дүүргэнэ.

Энэ хэрэгэй иимэ өөдэгүй байдалые ямар шалтагаанаар тайлбарилхаб гэхэдэ, партиин айкомууд, аймгүйсэдкомууд һүүлэй үедэ һү һаалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр һуларуулаа. Тэдэнэр үнеэдые харууһалха ба эдеэлүүлхэ талаар хүсэд хэмжээ абаагүй, һаалишадай ба мал адуулагшадай хоорондохи социалистическэ мүрысөөе, тэдэнэй дундахи политическэ хүдэлмэриие ёһотой һайнаар үтэлөөгүй, зун намарай үедэ малшадай байра байдалда анхаралаа багаар табяа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Жэлэй дүүрэтэр багахан саг үлөө. Үбэлнай газаа орожо ерээ. Тиимын тулада абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада яараха ёһотой болонобди. КПСС-эй областной комитет болбол гүрэндэ һү түсэбһөө гадуур тушааха уялгаяа бүхы республикаараа энэ оной декабриин 5 болотор дүүргэхэ гэһэн тогтоол гаргаба. Энээнэй тулада октябрь, ноябрь, декабрь һарануудта нёдондоной тэрэл үеынхиһөө хоёр дахин ехээр һү һааха ушартай болонобди.

Партиин обком, республикын правительство октябрь, ноябрь, декабрь һарануудта һү һаалгые нёдондонойхиһоо хоёр дахин дээшэлүүлхэ гэһэн зорилгоһоо хараатай —тиимэ тодорхой даалгабаринуудые аймагуудта, совхозуудта хүргэһэн байна.

Партиин обкомой, республикын правительствын энэ даалгабариие дүүргэхын түлөө колхозуудай, МТС ба совхозуудай партийна организацинууд эрид шанга тэмсэл ябуулжа эхилхэ ёһотой. КПСС-эй айкомууд ба аймгүйсэдкомууд һү һаалгын ямараар ябажа байһан тухай асуудалые колхоз, совхоз бүхэнөөр тус тустань хаража үзэхэ, һү һаалгые дээшэлүүлхэ даабари колхоз, совхоз бүхэндэ хүргэхэ ёһотой. Колхоз, совхоз бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинууд өөһэд өөһэдынгөө байдалые хаража үзөөд, мүн лэ һү һаалгые дээшэлүүлхэ талаар даабари фермэ, гүүртэ бүхэндөө үгэхэ зэргэтэй. Тэрээнэйнгээ хажуугаар үнеэдэй хойноһоо харууһалгые эрид һайжаруулха байна. Мүнөө үнеэдэй һү орохо эгээл зохид сагынь болоод байна: зунай халуун бэшэ, һоно батаганагүй намарай һэрюун саг ереэд байхада үнеэдээ удаан саг соо бэлшээхэ, тарянай, зелёнкын, кукурузын үзүүртэ адуулха ехэ арга боломжо бии болонхой. Малшадай дунда социалистическэ мүрысөөе тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ, дүнгүүдыень гаргажа байха, түрүүшүүлые ажалай түлөөһэнэй талаар, бэшэшье талаар урмашуулха хэрэгтэй.

Партийна ба советскэ органууд болбол һүнэй түлөө тэмсэлые миин юрэнхы дээрэнь хүтэлбэрилхэ бэшэ, харин фермэ, гүүртэ бүхэнэй түлөө, тэдээнэй уялгаяа үлүүлэн дүүргэхын түлөө шанга тэмсэл ябуулха ёһотой.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВТА
СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. БУЛГАНИНДА
КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь Н. ХРУЩЕВТО

МОСКВА

Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар найман жэлэй ойтой дашарамдуулан ахатүрэй, үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэһэнэйтнай түлөө таанадта, танаар дамжуулан Советскэ Союзай ажалшадта Германска Демократическа Республикын президент, Германска Демократическа Республикын Министрнүүдэй Совет; Германиин Социалистическэ Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитет Германска Демократическа Республикын гражданинуудай үмэнэһөө, эб найрамдалда дуратай немецкэ ажалшадай үмэнэһөө баясхалан хүргэнэ.

Германиин түүхэдэ анха түрүүшынхеэ байгуулагдаһан хүдэлмэришэн-таряашанай гүрэнэй национальна һайндэртэй дашарамдуулан эльгээһэн таанадай амаршалгануудые ГДР-эй ажалшад ехээр һайшаана.

Таанадай эльгээһэн амаршалганууд Советскэ Союзай арадуудай, немецкэ ажалшадай хоорондохи хани барисаанай саг үргэлжэ бэхижэжэ байһые эб найрамдалда дуратай Германиин бүхы хүнүүдтэ дахин элирүүлэн харуулна. Хани барисаамнай бэхижэхэ бэзэ гэжэ таанадай найдаһан найдабариие Германиин бүхы арад зон туйлай ехэ баяр баясхалантайгаар хүлеэн абаа. Баяр баясхалангаа мэдүүлхэ зуураа, арадуудай бэе бэеэ ойлголсохын, эб найрамдал сахин хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ, империализмда, хархис этэгээдүүдтэ, тэрэшэлэн дайнда эсэргүү тэмсэлдээ бидэнэр хүсэ шадалаа гамнахагүйбди гэжэ найдуулнабди.

Советскэ арадай ахадүүгэй туһаламжа үзүүлээгүй, бэхижээгүй байгаа һаань, Германска Демократическа Республика найман жэлэй турша дотор социализм байгуулхадаа иимэ ехэ амжалта туйлажа шадахагүй байгаа. Советскэ Союзтай экономическа, культурна барисаанай саг үргэлжэ бэхижэһэнэй ашаар манай республика урагшаа найдамтайгаар дабшаа, ажалшадай материальна ажана һайн байдалые дээшэлүүлгэдэ туһалаа.

Иимэ холбоо барисаанай байгуулагдаһанай ашаар һүүлэй жэлнүүдтэ ГДР-эй уласхоорондын удхашанань нилээд ехэ болоо, Германитай ахадүүгэй холбоо барисаа байгуулһан социалистическэ гүрэнүүдһээ гадна, эб найрамдалда дуратай бусадшье правительствонууд Германска Демократическа Республикые Германидахи эб найрамдалай, һалбаран хүгжэлтын түшэг тулгууринь мүн гэжэ харана.

Эб найрамдал сахин хамгаалхын түлөө Советскэ Союзай үсэд нэтэрүүлээр, саг үргэлжэ тэмсэдэг тэмсэлыень Германиин арад туйлай ехэ омогорхолтойгоор талархан харадаг байна Буу зэбсэг хуряаха, атомна зэбсэг үйлэдбэрилхэеэ, хадагалхаяа болихо, атомна, водородно бомбонуудые али болохоор туршаха ябадалые дары болюулха тухай Советскэ правительствын эрилтые манай эрилтэ мүн гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Американска, немецкэ милитаристнуудай бэелүүлжэ байһан атомна стратеги илангаяа Германида аюултай байбашье, энэ политика заатагүй буруу һүрэхэ юм гэжэ эб найрамдалда дуратай Германиин арад һайн мэдэнэ. Советскэ Союзай бэелүүлдэг эб найрамдалай политика уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха хэрэгтэ таатай зохид арга боломжо олгоно, тэрэшэлэн Германиие демократическа ёһоор, амгалан тайбанаар нэгэдүүлхэ арга боломжо олгоно. Германска асуудал тушаа Советскэ Союзай бэелүүлдэг политикань манай немецкэ орониие национальна талаарнь һэргээн бодхоохын түлөө тэмсэлдэнь Германиин патриотическа һанал бодолтой хүнүүдтэ ехээр туһалаа, саашадаашье туһалха байна.

Олон миллион немецкэ хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенциин түлөөлэгшэд германо-советскэ хани барисаае хүндэлэн һайшаана. Советскэ партийно-правительственна делегациин Германска Демократическа Республикада хэдэхэн чеделиин саада тээ айлшалжа ошоһон ушарынь Германо-Советскэ хани барисаанай бэхижэжэ байһые үшөө дахин гэршэлэн харуулаа. Германо-Советскэ хани барисаанай бэхижээд байбал бүхы Германида эб найрамдал сахин хамгаалагдаха байна. Германиин арадуудай, Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хани ёһоной харилсаанууд хоёр оронуудай аша туһада пролетарска интернационализмын ленинскэ хараа шугамай ёһоор Европодо эб найрамдал, аюулгүй байдал сахин хамгаалхын тулада саашадаашье бэхижэн байг лэ.

Германска Демократическа Республикын хүн зон хани барисаагаа саашадаа улам бэхижүүлхэ байһанаа Советскэ Союзай арадуудта үнэн зүрхэнһөө мэдүүлээд, коммунистическэ общество байгуулхадаа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэлдээ бүри ехэ амжалта туйлахыень Советскэ Союзай ажалшадта хүсэнэ.

Германо-Советскэ эбдэршэгүй бата хани барисаан мандаха болтогой!

Германска Демократическа Республикын Президент
ВИЛЬГЕЛЬМ ПИК

Германска Демократическа Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ
ОТТО ГРОТЕВОЛЬ

Германиин Социалистическэ Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь
ВАЛЬТЕР УЛЬБРИХТ

ВЦСПС-эй ПРЕЗИДИУМДЭ

Профсоюзна органуудай тоосоон болон һунгалтануудые үнгэргэхэ тухай

Энэ жэлэй эсэс багаар, мүн 1958 оной эхеэр түлөөлэлгын болзорой дүүрэһэнтэй дашарамдуулан, профгруппоргнуудай, профсоюзна эмхидхэгшэдэй, цеховой, фабрично-заводской, нютагай, районно, областной, хизаарай, республиканска, профсоюзай центральна комитедүүдэй болон соведүүдэй тоосоон, мүн һунгалтанууд үнгэргэгдэхэ ёһотой.

Профсоюзна органуудай тоосоон болон һунгалтануудые 1957 оной октябрьһаа эхилээд, 1958 оной апрель һара хүрэтэр үнгэргэжэ дүүргэхыень ВЦСПС-эй Президиум дурадхаба.

Предприятинуудта, эмхи зургаануудта болон һургуулинуудта тоосоото-һунгуулиин суглаанууд 1958 оной январиин 10 хүрэтэр; районно, городской, областной, хизаарай болон республиканска конференцинүүд 1958 оной февралиин 20 хүрэтэр; областной, хизаарай союз хоорондын конференцинүүд болон союзна республикануудай профсоюзай съезднүүд 1958 оной апрелиин 1 хүрэтэр; мэргэжэл мэргэжэлээрээ нэгэдэһэн профсоюзай гэшүүдэй съезднүүд 1958 оной апрелиин 25 хүрэтэр үнгэргэгдэхэ ёһотой.

Профсоюзна организацинуудай тоосоонуудые хэхэ, һунгалта үнгэргэхэ хэрэгые үдэр бүри хүтэлбэрилхыень, профсоюзай бүхы хүдэлмэриие саашадаа һайжаруулха, ажалшадай культурно-ажаһуудалай хэрэглэмжые бүри һайнаар хангаха, ажахын болон культурна байгуулалтада профсоюзай үүргые али болохоор дээшэлүүлхэ зорилготой олониитын-политическэ кампани болгон тоосоото-суглаануудые, мүн һунгалта үнгэргэхыень профсоюзай соведүүдые, республиканска, хизаарай, областной, районно болон фабрично-заводской комитедүүдые ВЦСПС-эй Президиум уялгалаа.

Тоосоото-һунгуулиин суглаануудта, конференцинүүдтэ профсоюзай гэшүүдэй хэлэһэн шүүмжэлхы бүхы ажаглалтануудые, дурадхалнуудые хаража үзэхыень профсоюзай областной, хизаарай болон республиканска соведүүдтэ ба комитедүүдтэ ВЦСПС-эй Президиум дурадхаа. Ажахые һайжаруулха талаар оруулагдаһан дурадхалнууд тусхай ажахын органуудай үзэмжэдэ табигдаха ёһотой.

(ТАСС).

САРАТОВСКА ОБЛАСТЬДО

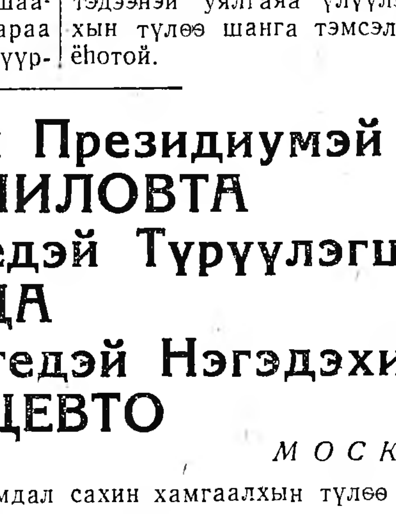

Саратовска областиин Краснокутска районой малшадай дунда зоотехник Прокоп Васильевич Рожков ехэ хүндэтэй болонхой. Эбэртэ бодо малай үүлтэрые һайжаруулхын тулада энэ зоотехник 26 жэлэй туршада эсэшэ сусашагүй оролдоо. Тингэжэ районойнгоо малай ашаг шэмые ехээр һайжаруулжа шадаа. Мүнөө Краснокутска район һү һаалгаар область доторoo түрүү һуури эзэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: П. В. Рожков Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишадтай хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

САРАТОВ. Зүүн Урда зүгэй хүдөө ажахын научно-шэнжэлэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэ, хүдөө ажахын наукануудай кандидат И. Г. Кузьмин хэдэн тугалнуудые нэгэ үнеэндэ хүхүүлэн түлжүүлхэ шэнэ арга зохёогоо. Энэ аргын ехэ һайн байһаниинь харуулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: институдай туршалгын ажахын тугалшан П. А Коровина «Весна» гэжэ үнеэнэй хажууда зогсоно. Энэ үнеэн нэгэ доро 4 тугал хүхүүлдэг.

ТАСС-эй фотохронико.

Түрүүшүүлэй нэгэн

Елена Дмитриевна Барскова хоёр жэлэй саада тээ ФЗО-гэй һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ, Улан-Удын мелькомбинадта хүдэлмэрилхэеэ ерээ һэн. Энэ үе соо таряа татаха ажал дээрэ үндэр бүтээсэ туйладаг болоо. Мүнөө нүхэр Барскова цехын мастерай орлогшоор хүдэлмэрилнэ. Тэрэнэй даадаг халаанайхид һара бүринигөө даалгабариие хододоо дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. Д. Барскова.

Л. Хайдуровай фото.

ХАРТААБХА ТҮСЭБҺӨӨ ҮЛҮҮЛЭН ТУШААНА

1957 оной октябриин 10-най мэдээгээр гүрэндэ хартаабха тушааха, худалдаха түсэбөө Түнхэнэй, Кяхтын, Закаменай, Кударын, Ториин, Бичурын аймагуудай колхозууд болон совхозууд үлүүлэн дүүргэбэ.

Түнхэнэй аймагай колхозууд Эхэ орондоо түсэбһөө гадуур 37.900 пүүд хартаабха тушааба.

Хартаабха тушаалга үргэлжэлһөөр.

Л. Герасимова.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгын ябадал тухай

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша түрүүшын тусхай бүмбэгые дэлхэйн хүн зон туйлай ехээр һонирхон харана. Тусхай бүмбэгын агаарта табигдаһан сагһаа хойшо баян материал сугларaa. Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша тусхай бүмбэгэ урдань хараалагдаһан багсаамжын ёһоор дабшана гэжэ эдэ согсологдоһон материалнууд элирүүлэн харуулаа. Тусхай бүмбэгэ 900 километр дээгүүр, 1 час 35 минутада дэлхэйе тойрохо юм гэжэ урдань багсаагдаһан юм. Энэ багсаамжын зүб байһаниинь мүнөө шалгалтаар элирүүлэгдэбэ. Дэлхэйн бүмбэрсэгые тойрон дабшаха тусхай бүмбэгые бүтээхын, агаарта табихынгаа урда тээ манай эрдэмтэд болон инженернүүдэй хэһэн теоретическэ шэнжэлгэнүүдынь тон зүб байба гэжэ эдэ шэнжэлгэнүүд дээрэһээ элн болобо.

Тусхай бүмбэгэ, метеорнууд тухай

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха советскэ тусхай бүмбэгые хүн түрэлтэн угаа ехээр һонирхон адаглана. Бүмбэрсэг дэлхэйе шэнжэлхэ уласхоорондын жэлые үнгэргэхэ советскэ комитедтэ ТАСС-эй корреспондент хандаха зуураа, планетэнүүдтэ ниидэн ошохо ракетэнүүд болон тусхай бүмбэгэнүүдтэ метеорнууд ямараар нүлөөлхэб гэһэн асуудал табяа.

Метеорнуудые адаглан хаража байдаг комитедэй хүдэлмэрилэгшэдэй хүтэлбэрилэгшэ профессор В. В. Федынский иигэжэ мэдээсээ:

— Планетэнүүд хоорондын хии агаарта нарые тойрон тоо томшогүй олон түмэр, шулуун метеорнууд туйлай түргөөр хуйлан хиидэдэг. Эдэ метеорнууд нарые тойрон хиидэхэ зуураа, угаа зузаан тооһон үүлэ мэтээр харагдадаг. Иимэ үүлэн соогуур манай бүмбэрсэг дэлхэй тойрон дабшадаг. Бүмбэрсэг дэлхэймнай нэгэ сүүдхын турша соо метеорнуудай олон миллион бодосуудтай дайралдадаг. Метеорнуудай эдэ бодосууд дэлхэйе тойроһон үдхэн агаарта дайрагдажа үгы болодог байна.

Манай дэлхэй часай турша соо олон тоото метеорнуудтай дайралдадаг. Час соо манай газар 2 мянга шахуу метеорнуудтай дайралдана гэжэ радиолокатор харуулдаг. Бүри жэжэ тооһондол адлирхуу метеорнууд газар дэлхэйтэй бүри олоор дайралдадаг. Планетэнүүдтэ ошохо корабльнууд иимэ олон метеорнуудые дабан гаража ошохо зэргэтэй.

Манай «багахан һарын» агаарта табигдаһан сагһаа хойшо тэрэниие нэгэшье метеор дайраагүй.

Тусхай бүмбэгэ метеорнуудтай олоор дайралдаха бүреэ доошоо орожо, газарта дүтэлхэ байна. Тиихэ үедөө тусхай бүмбэгэ метеортол адли ялагар үнгэтэй болохо юм. Эрдэмтэд тусхай бүмбэгын газарта дүтэлхэ үеые шэнжэлхэ зуураа дэлхэйн бүмбэрсэгые тойрон байһан агаарай үдхэн шэнгэниие мэдэжэ абаха байна.

Тусхай бүмбэгэ метеорһоо юугээрээ илгаатайб гэхэдэ, энэ бүмбэгэ удаан саг соо ялаганан харагдаха юм.

Тусхай бүмбэгэ дэлхэйдэ дүтэлжэ шатахынгаа урда тээ ялаганан харагдаха байна. Энэ үень наукада угаа ехэ һонирхолтой мэдээнүүдые үгэхэ байна.

(ТАСС).

СССР-эй Оборонын министр маршал Г. К. Жуков Югославида ошоод байна

БЕЛГРАД, октябриин 10. (ТАСС). ФНРЮ-гэй правительствын уряалаар Югославида ошоод байһан СССР-эй Оборонын министр маршал Г. К. Жуков, тэрээнтэй сугтаа ябалсаһан хүнүүд үсэгэлдэр үдэшэлэн тусхай поезддо һуужа, Белградһаа Загреб мордоо.

Маршал Г. К. Жуковай Югославяар аяншалха үедэнь Югославиин арадай армиин генеральна штабэй начальник генерал-полковник Л. Вучкович, генерал-майор М. Дасович гэгшэд тэрээнтэй сугтаа ябалсана.

Арадай оборонын хэрэгүүдые эрхилдэг гүрэнэй секретарь армиин генерал И. Гошняк, мүн бусад тусхай тушаалтад, тэрэшэлэн СССР-һээ Югославида байгаа элшэн сайд И. К. Замчевский маршал Г. К. Жуковые Белградай вокзал дээрэ үдэшөө.

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

★ ★

Нүүрһэшэдтэй мүрысэнэ

Түмэр замай Загастай станциин хүдэлмэришэд Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаха зуураа, Галуута Нуурай нүүрһэ малтагшадтай мүрысэн хүдэлмэрилнэ. Эидэхи шахтёрнуудай малтаһан нүүрһые тус станциинхид вагонуудта ашаалан, хэрэглэгшэдтэнь эльгээдэг юм. Үнгэрэгшэ сентябрь һара соо станциин түмэрзамшад даалгабариһаа гадуур 8 мянган тонно шулуу нүүрһэ вагонуудта ашаалаа.

Октябрь һарын түрүүшын 10 үдэрэй хүдэлмэриин дүнгөөр нүхэд Доржиев, Казарихин гэгшэдэй даадаг халаанайхид мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Эдэ коллективүүд һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа бэелүүлэн, халаан бүхэнэйнгөө нормые хоёр дахин шахуу дүүргэнэ.

Нүүрһэ шэгнэгшэд нүхэд Еранская, Малютина, Короткова гэгшэд ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, вагонуудые түргөөр ашаалхые оролдоно. Эдэ түрүүшүүл сентябрь һара соо хэдэн олон вагонуудые даалгабариһаа гадуур ашаалһан байна. Вагонуудые техническэ талаарнь шалгажа, состав болгон бүридүүлдэг хүдэлмэришэд нүхэд Шадрин, Хангин болон бусад мүн лэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

И. Воробьев.

Дахин рейсэдэ гараба

Намарай хагсуу һалхитай үдэрнүүд ерэжэ, Байгал далай абари зангаа хубилган, эршэтэ долгиёо удаа дараалан эбхэрүүлнэ. Энэ долгиной дундуур ашаатай суднанууд тамарна. Тэдэниие хараһан хүн энэ долгин соогуур хайшаа, ямар юумэ абаашажа ябаһан пароходууд гээшэб гэжэ һанаха ёһотой.

Улан-Үдын пристаниин түрүү суднанууд болохо «Олхо», «Кая» гэжэ суднануудай команданууд холын Курумканай, Баргажанай аймагуудай МТС-үүдтэ горючи абаашахаяа гаранхай. Эдэ суднануудай шкипернүүд нүхэд Бурланов, Пахолков гэгшэд суднануудаа шадамар бэрхээр жолоодон, ашаа шэрэхэ навигационно түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ.

Суднануудай команданууд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй Октябриин һайндэрэй 40 жэлэй ойе ажалай бүри ехэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидээ. Тиин керосин, бензин дахин ашаалжа, Сэлэнгэ мүрэниие үгсэжэ, шэнэ рейсэдэ гараба.

Д. Балданов.

Түсэбһөө үлүүлэн

Улан-Үдын горпромкомбинадай хүдэлмэришэд Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсожо, ажалай эрхим амжалта туйлажа байна. Горпромкомбинадайхид 3-дахи кварталай болон 9 һарынгаа түсэб болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргээ.

Мүнөө тэдэнэр Октябриин урда тээхи ажалай вахтада жагсажа, октябриингаа түсэбһөө гадуур 70 мянган түхэригэй продукци гаргаха гэжэ шиидэбэ. Мүрысөөнэй түрүүшүүлэй зэргэдэ мастернууд Давыдова, Бутурина болон бусад ябалсана. Эдэ нүхэд халаанайнгаа даабари 1,5 дахин дүүргэнэ.

Ц. Дугаров.

Мал ажалай продуктнуудые ехээр абана

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз октябриин 1-дэ мал ажалай продуктнуудые абаха энэ жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэбэ. Тусхайлбал, мяха абаха түсэбөө 122,7 процент, һү—104,4, үндэгэ—127,2 процент, нооһо хайшалха түсэбөө 100,8 процент дүүргэһэн байна.

Мүн гүрэндэ түсэбһөө гадуур 523 центнер мяха, 22 мянган литр һү, 9 мянган үндэгэ тушаагаа.

Түрүү комбайнер

Комбайнер Дарма Гармаев Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлөө. Энэ нүхэр «С-6» маркын комбайнаар зарим үдэртөө 26—26 гектар таряа хадажа, нормоёо 260 процент дүүргэдэг байгаа.

Дарма Гармаевай хадаһан 112 гектар шэнисэһээ га бүриин 15—17 центнер таряан абтаа.

Б. Бальчинов.

Александр Иосифович Ступаков Улан-Үдын шэлэй заводой түрүү мастернуудай нэгэн юм. Байгша оной үнгэрһэн 9 һара соо тэрэ шэл татаха даалгабаряа 122 процент дүүргээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Ступаков ажаллажа байна.

Мүрысөөндэ түрүүлжэ ябагшад

Улан-Үдэ городой Ленинэй үйлсэдэхи эд бараа наймаалдаг № 1 магазинай хүдэлмэрилэгшэд городойнгоо худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана. Тус коллектив Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһанһаа хойшо, ажалшадта эд бараа наймаалха һара бүриингөө түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ байна.

Үнгэрэгшэ юһэн һара соо магазинай эд бараа наймаалха түсэб 103 процент дүүргэгдэжэ, түсэбһөө гадуур 750 мянган түхэригэй бараа худалдаба. Иимэ амжалта хайшан гээд туйлагданаб гэхэдэ, магазинай хүдэлмэрилэгшэд худалдаа наймаанай журамые наринаар сахиха, бүхы эд бараагаа худалдан абагшадта үзэмжэтэй зохидоор дэлгэн харуулдаг байна. Бараан бүхэндэ үнэ сэнгыень харуулһан гаршагууд бэшээтэй. Будүүдые наймаалдаг таһагые даагшаар Нина Никифоровна Басангова хүдэлмэрилнэ. Энэ нүхэр 10 гаран жэлдэ наймаалагшаар хүдэлмэрилхэ зуураа, ехэхэн дүй дүршэлтэй болоһон байна. Тиимэһээ нүхэр Басангова худалдан абагшадта таатай бүд шэлэн абахыень туһалдаг, ямар хубсаһа оёходо али бүдэй таатай байһаниие заажа үгэдэг.

Тэрэшэлэн магазинай түрүү наймаалагшад Людмила Жукова, Прасковья Лобынцева, Елена Иванова болон бусад абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Н. Николаев.

Улан-Үдын мяха-консервын комбинадай завод болон цехүүдэй хэдэн олон бригаданууд Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна. Консервын заводой хүдэлмэришэдэй дунда Ульян Павлуцкиин бригада түрүү зэргэдэ ябалсана. Тус бригадынхид мяха яһанһаань шулахадаа халаан бүхэнэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадир Ульян Павлуцкий ажаллажа байна.

Л. Хайдуровай фото.

Һайндэртэ бэлэдхэнэ

Бурмонкоопсоюзай автобазын хүдэлмэришэд мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан, ашаа шэрэхэ һара бүриингөө түсэбые амжалтатайгаар дүүргэнэ. Базын шофёрнууд октябрь һара соо аймагуудта эд бараа абаашаха түсэбөө урид дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна.

Базын профсоюзай комитет ноябриин 7-ной һайндэрые бэлэдхэл һайнтайгаар угтаха гэжэ шиидээ һэн. Тиигэжэ духовой оркестрын олон инструмент худалдан абтаа. 22 хүнһөө бүридэһэн хүгжэмшэдэй кружок хүдэлмэрилжэ байна. Тус кружогто базын токарь, слесарь болон бусад мэргэжэлтэд эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Вулканизатор Цыгальницкий, токарь Лейцман, бригадир Вильтовский болон бусад кружогойнгоо хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, һайндэртэ табиха программаяа амжалтатайгаар бэлдэжэ байна.

К. Данилин.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

АЖАЛТА ҮДЭРТЭ ТАРЯА ХУБААНА

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз аймаг дотороо эгээн түрүүлэн таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө тоособо. Мүнөө тус колхоз түсэбһөө гадуур таряа тушаалгаяа үргэлжэлүүлһээр.

Колхоз гүрэнтэйгөө саг соогоо тоосоод, гэшүүдтээ аванһаар таряа хубаажа эхилбэ. Байгша оной 7 һарын ажалта үдэртэ 0,5 килограмм таряан хубаагдаха болоно. Колхозой гэшүүдэй дундаһаа Петр Иннокентьевич Шадринай бүлэ 10 центнер шэнэ таряа ажалта үдэртөө абаа. Нүхэр Шадринай бүлынхид колхозой хонидые харууһалдаг юм. Тэрэшэлэн Анна Семеновна Суворовагай бүлынхид 7 һарын туршада 1700 гаран ажалта үдэр оложо, 54 пүүд таряа абаба. Мүн тэрэшэлэн М. С. Суворовагай, П. М. Чулковой бүлэнэр ажалта үдэртөө ехэхэн таряа талха абаа.

«Забайкалец»

Кабанск.

ҺАЙНААР АЖАЛЛАҺАНАЙНЬ ТҮЛӨӨ ШАН

Хориин дунда һургуулиин 9-дэхи классай 25 һурагшад «Улан-Одон» колхоздо таряа хуряалгадань туһаламжа үзүүлһэн юм. Тиин эдэнэр колхозой ямаршье хүдэлмэридэ ябахадаа, шадамар бэрхээр ажаллаһан байгаа. Колхозой правлени, партийна организаци һурагшадай габшагай ажалые тэмдэглэн, баяр хүргөөд, бултандань нэжээд валенка үгэбэ. Мүн эдэнэрэй коллективтэ колхозой правлениин, партийна организациин Улаан тугхан үгтөө.

«Красная заря».

Хори.

ЗАГАҺАШАДАЙ АМЖАЛТА

«Рыбак» колхозой загаһашад Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсахадаа, загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абаһан байгаа. Мүнөө эдэнэр хэлэһэндээ хүрэжэ байна. Александр Нефедович Новолодскиин хүтэлбэрилдэг бригадын загаһашад жэлэйнгээ түсэбые 120 процентээр дүүргэбэ. Нүхэд Федоровой, Новолодскиин хүтэлбэрилдэг бригадынхид сезонойнгоо даабариие мүн лэ 100 процент хүрэтэр дүүргэбэ.

«Байкальский колхозник»

Байкало-Кудара.

ҮБЭЛДЭ БЭЛЭДХЭНЭ

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ниитынгээ малда дулаан байрануудые бэлэдхэжэ байна. Колхозой малда һайн байра барихадань мүн шефүүд туһална. Барилгын материалнуудай комбинадай 12 хүдэлмэришэд хониной типовой нэгэ байра барижа, ашаглалгада оруулба.

Колхозой барилгашадай бүтээжэ байһан малай байра эдэ үдэрнүүдтэ ехэ түргөөр хэгдэжэ байна. Энэ барилга ноябриин 7 болотор дүүргэгдэхэ юм. Тиихэдэ үүлтэртэ малай фермэдэ тэжээл буйлуулха кухни баригдаа. Энээнһээ гадна колхозой тахяагай фермын барилга дүүрэхэ дүтэлөө.

«Под Знаменем Ленина»

Заиграй.

ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

Тарбагатайн МТС-эй дүрбэдэхи тракторна бригадын механизаторнууд Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлые ажалай амжалтаар угтахын зорилгоор үдэр үнгэрэхэ бүри ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлнэ. Бригадын гэшүүд хабарай полевой хүдэлмэридэ халажа ороһоо хойшо МТС соогоо түрүү һуури эзэлжэ, дирекци, партийна организациин дамжуулгын Улаан тугые барижа ябана.

Эдэнэр һаяхан тракторна хүдэлмэриингөө жэлэй түсэбые 116 процент дүүргэжэ, МТС-эй механизаторнуудай дунда дахинаа түрүүлбэ. Бригадын гэшүүд условно трактор бүридэ (зөөлэн хахалалгада оруулалгаар) 539 гектар газар элдүүрилээ.

«Победа».

Тарбагатай.

КОМСОМОЛШУУДАЙ ВОСКРЕСНИК

Лебяжинска модо бэлэдхэлэй пунктын комсомолшуудай үүсхэлээр воскресник үнгэргэгдэбэ. Воскресникынь тус пунктын дэргэдэ барюулагдажа байгаа клубай барилгада зорюулагдаһан юм. Үнгэргэгдэһэн воскресниктэ хамта дээрэ 18 комсомолшууд хабаадалсажа, клубай хоёрдохи дабхарые сэбэрлэһэн, мүн 20 сонхо шэрдэһэн байна. Илангаяа А. Яковлев, С. Чернышев, В. Пленичев, А. Виноградова, О. Галковская гэгшэд һайнаар ажаллаа.

«Баргузинская Правда»

ГҮЛЬМЭ ЗАҺАГШАД

Доодо Ангарай загаһанай комбинадай гүльмэ заһабарилдаг цехын хүдэлмэришэд Октябриин хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байнхай.

Цехын түрүүшүүлэй нэгэн—гүльмэ гүрэгшэ нүхэр Суранова эрхим һайнаар ажаллана. Тэрэ үдэр бүриингөө даабариие 170—180 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Мүн тэрэшэлэн цехын хүдэлмэришэд А. Корытова, Т. Тугаринова болон бусад һайнаар ажаллана.

«Красный Байкалец»

Хойто Байгал.

СВЕКЛО ХУРЯАЛГА ДЭЭРЭ

Энэ жэлдэ «Коммунизм» колхоз 20 гектарта сахарна свёкло тариһан юм. Свёклынь ургаса үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ һураггүй һайн. Ургаса хуряалгада үдэр бүри колхозой 50-яад шахуу гэшүүд гарана. Свёкло хуряалга дээрэ хоёрдохи таряан ажалай бригадынхид һайнаар ажаллана. Эгэшэ дүүнэр Фетинья Екатерина Федоровратан ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Эдэнэр гурбан үдэрэй туршада 0,56 гектарай ургаса хуряагаа. Энэ ургаса хуряалга дээрэ Надежда Белозерова, Маланья Красикова гэгшэд мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилнэ.

«Вперед»

Мухаршэбэр.

Ленинэй зам—мүнхэ жаргалай зам

Үргэн нугада тунаһан үдхэн боро мананай тарахада, намаалжа байһан намжаа талын нюруу дээгүүр сасаргдаһан жаахан нуур сөөрэмүүд, Эрхүү голой сахарюулга тохойнууд үглөөнэй тунгалаг наранай элшэдэ мүнгэтэн толорно. Түрүүшын хюруугаар алталагдаһан хуһан, уляаһан һөөгэй тээ дээхэнүүр ялалзама сагаахан саһан малгайгаа үмдэнхэй Саянай орьёлнууд үндэр шобхо оройгоороо үүлэ шударан, һүртэй томоотойгоор ёройлдоно. Тэрэ манан дээшээ дэгдэжэ тэдэ орьёлнуудай тэн хахадта хүрөөд, эсэжэ абиртаһан юумэндэл унжалдан, өөдөө бүришье ааляар хөөрэнэ.

Үзэсхэлэнтэ һайхан, баян дэлгэр даа, Түнхэнэй Жэмһэг нютаг! Илангаяа нажар зунай үедэ, алтан намарай эхеэр ерэһэн хүн энэ нютагай гоёые хаража ханахагүй.

I

Дүшэн жэлэй саада тээ энэ нютагай хамаг баялигынь баяд ноёдой, лама бандинарай гарта ороод, ажалша бурят зон үгытэй тулюур, харанхы барга байдалтай байгаа бэлэй.

Энэ нютагта һуурижаһан ажалша бурядууд схэнхидээ багахан газартай, ашаг шэмэ үгэсэгүй үсөөхэн малтай байһан юм. Модон анзаһан, молтии—газараа элдүүрилхэ гол ээбсэгынь байгаа. Зэр зэбсэгэй муу, үтэгжүүлгын хэрэглэгдэдэггүй дээрэһээ ахир бага ургаса абтадаг бэлэй. Эдэ үгытэйшүүл баяд ноёдто, хонжоо наймаашадта хүлһөөр хүдэлжэ, үл залгаха баатай болодог һэн.

—Эсэгэмнай үгытэй байжа, үхибүүдээ тэжээхэ аргаа ядахадань, арба гараһатайдаа наймаашан Мэлзэнэй Бадмында хүлһөөр хүдэлжэ эхилээ һэм. Дэбдижэ унтаха тохом, дэрэлжэ унтаха һорһон подушкаһаа ондоо зөөри намда байгаагүй бэлэй. Түхэреэн жэл соо ажалыень хэһэнэйнгээ түлөө 25 түхэриг абаа һэм. Хаанта засагай үедэ үгытэй хүнэй байдал хэсүү хүндэ байһан юм,—гэжэ Жэмһэг нютагтахи түрүүшын колхозые байгуулагшадай нэгэн, «Путь Ленина» колхозой гэшүүн Чимит Ангархаев хөөрэнэ.

Ангархаев мэтэ ажалша бэрхэ хүнүүдэй бүхэриг гараар бүтээгдэн сугларһан баялигые хүсөөр эзэмдээд, «тоһон соогуур умбажа, торгон дээгүүр хүльбэржэ» байһан амбан ноёдой, хүрэнгэтэн баяшуулай, хонжоо наймаашадай ээрхэлгые мартагдашагүй 1917 оной Октябрь усадхаа бэлэй.

Дэлхэйн бүмбэрсэгэй зургаанай нэгэ хубида Агуухэ Октябриин һүр жабхалан-та Улаан туг далбан мандажа, Ленин багшын, тэрэнэй байгуулһан Коммунис партиин хүтэлбэри доро хүн түрэлтэнэй түүхэдэ урдань үзэгдөөгүй, шэнэ байдал тогтоогдожо эхилээ һэн.

Таряашадай байдалые социалистическэ ёһоор шэнэдхэн хубилгаха зорилготойгоор Ленин багшын зохёоһон кооперативна түсэбые нютагтаа хайшан гээд бэелүүлхэ тухайда Жэмһэг нютагай коммунистнууд, комсомолшууд 1928 оной февраль һарада сугларжа зүбшэн хэлсээд, «Путь Ленина» («Ленинэй зам») гэһэн хүдөө ажахын коммуна тогтоохоор шиидээ бэлэй. Тус коммуна оройдоо 24 гэшүүдтэй, 20 һаамхай үнеэтэй, хорёод хонитой, хүдэлмэриин 15 моритой, 30 га таряатай, дүшөөд га сабшалантай байһан юм.

«Путь Ленина» хамтаралһаа жэшээ абажа, Жэмһэг нютагай бусад комсомолшууд болон эдэбхитэд «Залуу ажал», «Мүнхэ жаргал», «Сибкомсомол», «Буркомсомол» гэхэ мэтэ хүдөө ажахын артельнүүдые удаа дараалан эмхидхэжэ эхилһэн байгаа. Совет гүрэн тэдээндэ эдлүүриин газар, мүнгэ зөөри ехээр үгөөд, тус ажахынууд байн байн өөһэд хоорондоо хамтаран нэгэдэжэ, социализмын замда батаар ороо һэн.

II.

1952 ондо Жэмһэгэй колхозууд нэгэдэжэ, ажал хэрэгээ һайн мэдэхэ, хүтэлбэрилхы бэрхэ дүршэлтэй нүхэр Шоён Доржиевич Ускеевые түрүүлэгшээр һунгаа бэлэй.

«Путь Ленина» колхоз һүүлэй жэлнүүдтэ ажахын гээгдэлһээ гаража, Түнхэнэй аймаг соохи томо, түрүү колхозуудай нэгэн болоо. Энэ колхоз 1952 ондо гектар бүриин 5 центнер орооһо абаһан, мал ажалһаа 213 мянган түхэриг, бүхы дээрээ 415 мянган мүнгэн олзо оруулһан байгаа һаа, 1956 ондо гектар бүриһөө дунда жэшээгээр 15,4 центнер орооһо таряа хуряажа, Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаха эрхэ олоһон байна. Малайнь ашаг шэмэ нёдондо нилээд дээшэлжэ, мүнгэн олзонь 1952 онойхиһоо таба дахин ехэ болоһон гэхэ гү, бүхы мүнгэн олзонь ниитэ дээрээ 1817 мянган түхэригтэ хүрэһэн байна. Мүнөө жэлдэ «Путь Ленина» колхозой малшад нёдондонойхиһоо ехэ һү һаажа, нооһо, мяха ехээр абажа байнхай. Гектар бүриһөө 11 центнер хахад хушан шара шэнисэ хуряагаа.

Мяха, һү, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые хүсэхэ гэһэн Коммунистическэ партиин уряа «Путь Ленина» колхозой гэшүүдые ехээр урмашуулжа, тэдэниие ажалай шэнэ амжалтануудта зоригжуулаа. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ мүнөө жэл 23,5 центнер мяха, 68 центнер һү, 1960 ондо 54 центнер мяха, 129 центнер һү, 160 килограмм нооһо абаха гэһэн уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байнад.

Мүнөө эндэхин эбэртэ бодо мал, хонин адуу, шубуу үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэнхэй. Жэлэй дүүрэтэр гахай үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэхэ, ехэ хонин бүриһөө 160 хурьга абахаар хараална. Малдаа тэжээл элбэгээр бэлдэжэ, типовой байрануудые олоор барижа байнхай.

III.

Жэмһэгэй үгытэй таряашад шэнэ байдал тогтоохо түрүүшын алхам хэжэ, ажахынуудаа хамтадхаад, тэдэнээ «Ленинэй зам», «Социализмын зам», «Мүнхэ жаргал» гэжэ нэрлэһэн юм. Багша Ленинэй зааһан замаар, Коммунистическэ партиин ударидалгаар ябабал, мүнхэ жаргалта байдал байгуулхабди гэжэ батаар этигээд, үнгэрэгшэ гуша шахуу жэл соо шэн зоригтойгоор ажаллаһан байна.

Колхозойнгоо ниитын баялигай ургахатай хамта колхознигуудай байдал улам, улам һайжарна. Нёдондо энэ колхозойхид ажалта үдэртөө 3 кг. таряа, 4 түхэриг 50 мүнгэ хубаагаа. Колхозник Сыденов Цыретортанай бүлэ ажалта үдэртөө 240 пүүд орооһо, долоо мянган түхэриг мүнгөөр абаа. Колхознигууд барандаа шахуу хэдэн үхэртэй, олон гахайтай, хонитой, шубуутай, гоё һайхан гооронсо соолтой болонхой. Мотоциклтай, велосипедтэй, оёдолой, һүнэй машинатай айлнууд жэл бүри олон боложол байдаг.

Үнэй торгогто даруулһан наймаан ханатай, газарта няалдашаһан нэгэшье гэр мүнөө Жэмһэг нютагта харагдахагүй. Жэмһэг тосхоной үргэн уужам гудамжануудтань олон сонхотой, уужам һаруул байшангууд һара бүхэндэ бодожо, недели бүхэндэ шэнэ гэрээ толложо байдаг. Һүүлэй гурбахан жэл соо колхозой гэшүүд өөһэдтөө 150 гаран соол шэнээр барижа ороо.

Дүшэн жэлэй урда тээ Жэмһэг нютагта «бусад түрэлтэн» гүүлдэг бурядуудай һураха нэгэ тулюурхан эхин һургуули байһан һаа, харин мүнөө эндэ олон зуугаад һурагшадтай дунда һургуули нээгдэнхэй. Энэ һургуули дүүргэһэн Жэмһэгэй олон хүбүүд, басагад Улан-Үдын, Эрхүүгэй, Омскын институдуудта һуража, эрдэм ухаа шудална.

Колхознигуудай соёл культурань жэл бүри улам дээшэлнэ. Энэ колхозой дэргэдэ нэгэ больница, стационарна кинотой клуб, библиотекэ, 4 улаан булан, 2 культбаза, нэгэ культстан, хэдэн бани, табан магазин хүдэлжэ байдаг. Колхозой ажахын олон һалбаритай, улам ехэ болохотойнь хамта, тэдэниие эрдэм һургуулитай, тусхай мэргэжэлтэй хүнүүд хүтэлбэрилдэг болоно. Дээдэ ба дунда һургуулитай хоёр агроном, нэгэ зоотехник, техник-барилгашан мүнөө эндэ хүдэлдэг. Тэдэнһээ гадна, Хэрэнэй МТС-эй олон мэргэжэлтэд, инженернүүд, механизаторнууд ажахыгаа оньһото машинын хүсөөр эрхилхэдэнь туһална.

* * *

Үдэшэлэн колхозой клубта ерэхэдэмнай, тэрэнэй газаагуур «загал зээрд морид заадан заадан», хазаараа хангиржа байба. Энэмнай—ойро тойрон байһан фермэнүүд, отарануудай һаалиншад, хонишод ба үдэртөө ажаллаһан бусад залуушуул кино харахаяа ерэһэн байгаа. Заһ галаар яларһан үндэр уужам клубай урда, хойто, зүүн ханануудта хадаатай ургэн далбагар самбарнууд дээгүүр «Путь Ленина» колхозой һүүлэй 3—4 жэл соо туйлаһан амжалтануудые, зургаадахи табан жэл соо туйлаха зорилгонуудые харуулһан тоо баримтанууд аржына. Тэдэнэй дунда—гоёор шэмэглэһэн Хүндэлэлэй самбар дээрэ колхозой түрүүшүүлэй фото-зурагууд харагдана.

Кино хараад гарахадамнай нилээд орой болоһон байбашье, колхозой тоог дээрэ ороохо сэбэрлэдэг, хатаадаг машинануудай таһалгаряагүй түерэлдэнэ. Тэндэһээ:

Саян үндэр ууламнай
Сахюур шулуун оройтоол,
Сэсэн сэбэр үетэмнай
Шэнэ һониин зугаатайл,
Тала дайда хээрэдээл
Таряа ехээр тарихабди,
Тарган тобир малнуудаа
Талые дүүрэн бэлшээхэбди.

гэһэн залуушуулай огсом солгёо дуунай аялга залгалаа олон машинануудай хүр хиноонтэй зэргэ зэдэлэн, намарай һүни намдуу агаарта тарана.

С. БАДМАЕВ.

СССР-эй ахадуу арадуудай Агууехэ бүлэ соо

СОВЕТСКЭ ГРУЗИ

Тбилиси. Советскэ Союзай Геройнуудай нэрэмжэтэ талмай.

Грузин арад өөрынгөө олон зуун жэлэй урдын түүхэтэ аян замдаа гадаадын булимтарагшадһаа боложо, ехэ гашуудал зоболондо дайрагдаһан юм. Совет засагай үедэл грузин арад һэргэн үндыжэ, экономико болон культураяа хүгжөөжэ эхилээ һэн.

Грузинска ССР хүгжэнги промышленность ба хүдөө ажахытай сэсэглэн һалбаржа байһан социалистическэ орон нютаг болонхой.

Грузин арадтай хамта мүн Аджарска ба Абхазска автономно республикануудай, Урда-Осетинскэ автономно областиин ажалшад шэнэ социалистическэ ажабайдалаа амжалтатайгаар зохёолсон ябана.

Коммунистическэ партиин ленинскэ национальна политикын ашаар, бусад союзна республиканууд мэтэ мүн Грузинска ССР-тэшье социалистическэ индустри үзэгдөөгүй түргэнөөр хүгжөө. Совет засагай жэлнүүдтэ Грузида шэнэ техникээр зэбсэглэгдэһэн мянга гаран предприятинууд баригдаа.

1913 онойхитой сасуулхада, 1956 ондо Грузинска ССР-эй промышленность 30 дахин шахуу ехэ валовой продукци гарган байна. Электроэнерги гаргалга 120 дахин ехэ болоо. Промышленностиин шэнэ һалбаринууд — металлургическа, машина бүтээлгын, станог бүтээлгын промышленность бии болгогдоо; тэрэшэлэн бүд нэхэлгын, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленность ехээр хүгжөөгдөө.

Совет засагай жэлнүүдтэ барига һан И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Закавказиин металлургическа завод, Руставидахи азотно-тукова ба цементын заводуул, Кутаисидахи Г. К. Орджоникидзын нэрэмжэтэ автомобиль хэдэг завод, шахтын түхеэрэлтэнүүдые бүтээдэг завод, Горидохи пумаажан бүд нэхэдэг комбинат, Храмска, Сухумска, Ткибульска ба бусад гидроэлектростанцинууд Грузиин ажалшадай омогорхолынь мүн.

Ашагта малтамалай промышленность үргэнөөр хүгжэнхэй. Нүүрһэн, марганец, хүулган ба бусад ашагта малтамалнууд жэлһээ жэлдэ улам ехээр абтадаг болоно.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Грузида прибор, электротехническэ аппаратура ба автоматизациин хэрэгсэл бүтээдэг предприятинууд баригдаа.

Ладжанурска, Гуматска, Храмска-хоёрдохи болон бусад шэнэ гидроэлектростанцинууд республика дотор баригдажа эхилээ.

Түлишын база үргэдхэгдэжэ байна. Ткварчели, Ткибули ба Ахалцихтахи нүүрһэнэй шахтануудай хажуугаар Шаоридахи нүүрһэнэй ехэ баян уурхайнууд малтагдахаар бэлэдхэгдэжэ байна. Энэ хадаа холын районуудһаа республика худар нүүрһэ шэрэлгые нилээд хороохо арга олгохо юм.

Грузиин социалистическэ хүдөө ажахыда техническэ культуранууд, сай, цитрусова ургамал, тамхин, виноград, үрэ жэмэс, тунг, эфир тоһоной болон бусад культуранууд ехэхэн һуури эзэлдэг. Эдэ культурануудые тарихын тула олон арбаад мянган гектар намаг газар хатаагдаһан, олон мянган гектар боро газар хахалагдаһан байха юм. Иимэ газар дээрэ ёһото һайн плантацинууд, садууд ба винограднигууд бии болгогдоо.

Грузи хадаа Советскэ Союз соогоо эгээн ехээр сай таридаг республика мүн. Бүхы дээрээ орон дотор суглуулагдадаг сайн 95 процентые Грузи үгэдэг. Байгша ондо Грузиин сай таригшад 120—125 мянган тонноһоо бага бэшэ сайн набшаһа суглуулжа абаха байна. Виноград тарилгада тусгаар анхарал хандуулагдана. Тэрэнэй база дээрэ архи нэрэдэг томо предприятинууд бии болгогдонхой. Грузиин тамхин орон доторнай суурхадаг. Эндэмнай тамхин 15 мянга үлүүтэй гектар газарта таригдана. Грузиин цитрус таригшад байгша ондо манай ороной ажалшадта 400 миллион хэһэг мандарин, лимон, апельсин үгэхэ уялга абанхай.

Грузи — үнинэй, онсо өөрэ культуратай орон юм. Грузин арад олон зуун жэлэй алдарта түүхэтэй. Дунда зуун жэлнүүдтэ Грузида литература болон искусствын гайхамшаг һайхан дээжэнүүд зохёогдоһон байна. Шота Руставелиин «Эрээн гүрөөһэнэй арһа хэдэрһэн баатар» гэжэ мартагдашагүй һайхан зохёол дэлхэйн литературын мандалда оронхой. Гэхын хажуугаар урдань гүрэнэй ба ажахын талаар таһаранги байһанһаа, хариин дайсадай һүйдхэлтэ олон добтолгоһоо дулдыдаһан феодальна Грузиин экономическа уналта хадаа оронние гүнзэгы культурна загсалгада хүргэжэ, манай үндэһэтэнэй оройдоо үгы болон һалаха аюул тохёолдоод байһан юм.

Росситай нэгэдэһэн ябадал грузин арадай саашанхи политическэ, экономическа, культурна хүгжэлтэдэ тон ехэ түрүү удхашанартай байгаа. Ородой түрүү культурын, тиигээд һүүлээрнь ородой пролетариадай революционно хүдэлөөнэй нүлөөн хадаа грузин арадай ажабайдалда айхабтар ехэ түрүү үүргэтэй байһан юм.

Үнгэрэгшэ зуун жэлэй 90-ээд оноор Россидахи революционно хүдэлөөнэй нүлөөгөөр Грузида түрүүшын марксистска организацинууд бии болоо һэн. Агуухэ Ленинэй һургаалые даган эдэ жэлнүүдтэ И. Сталин, Л. Кецховели, А. Цулукидзе, М. Цхакая гэгшэд революционно ажал-ябуулгаяа эхилһэн байна. Грузида болон Закавказида ленинско-искровскэ социал-демократическа большевистскэ организацинуудые бии болгохын тула тэдэнэр ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Совет засаг тогтоһоной һүүлээр бүхы Советскэ Союз дотор, тэрэ тоодо Грузидашье үнэхөөрөө ехэ культурна революци болоо. Хэрбээ энэ зуун жэлэй эхеэр Грузиин хүн зоной 80 шахуу процентнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй байгаа һаа, мүнөө Советскэ Грузи бүхыдөө эрдэм бэшэгтэнэй республика болонхой. Грузида мянган хүн бүридэ абаад үзэбэл, дээдэ һургуулитай 18 хүн бии. Энэ хадаа англиинхиһаа дүрбэ дахин олон, франциинхиһаа гурба хахад дахин олон байна бшуу.

1941 ондо байгуулагдаһан Грузинска ССР-эй Наукануудай академи республика дотороо научна ухаан бодолой үнэхөөрөө центрынь болонхой.

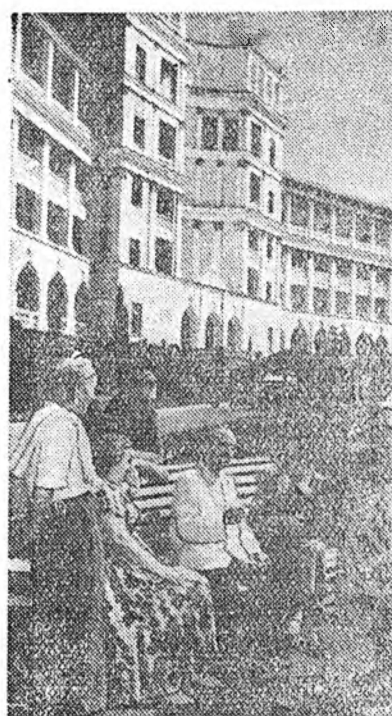

Цхалтубын бальнеологическа курортдо.

Совет засагай жэлнүүдтэ литература ба искусствын талаар гайхамшагта амжалта туйлагдаа.

СССР-эй арадуудай ахадуу бүлэ соо, Коммунистическэ партиин, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын сэсэн мэргэн ударидалгын, үдэр бүриин анхарал оролдолгын ашаар ажахын ба культурна байгуулалтада хамаг амжалтамнай туйлагдаа гэжэ Грузиин ажалшад һайн мэдэдэг.

Гэхэтэй хамта, манай саашанхи байдалнай бүришье һайн һайхан байхал. Совет хүнүүдэй барагдашагүй ехэ зохёон байгуулхы хүсэн, совет байгуулалтын тон бүлюу һайн байдал, СССР-эй арадуудай ленинскэ хани барисаан, Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын сэсэн мэргэн ударидалга хадаа тиимэ байдалаймнай эрхэ нүхэсэлынь мүн болоно.

Грузинска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Г. Д. Джавахишвилитэй хөөрэлдөөн

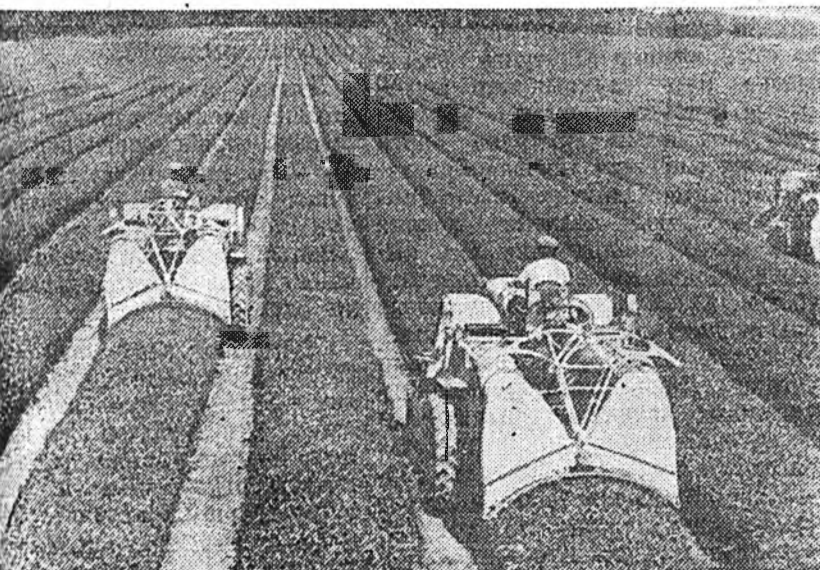

Тбилисиин бүлэг конструкторнууд сайн набшаһа хуряадаг машина зохёогоо. Энэ машинань сайн набшаһа суглуулдаг 25—30 хүнэй ажалые алмажа, часай турша соо 60 килограмм хүрэтэр сайн набшаһа хуряажа шадаха байна.

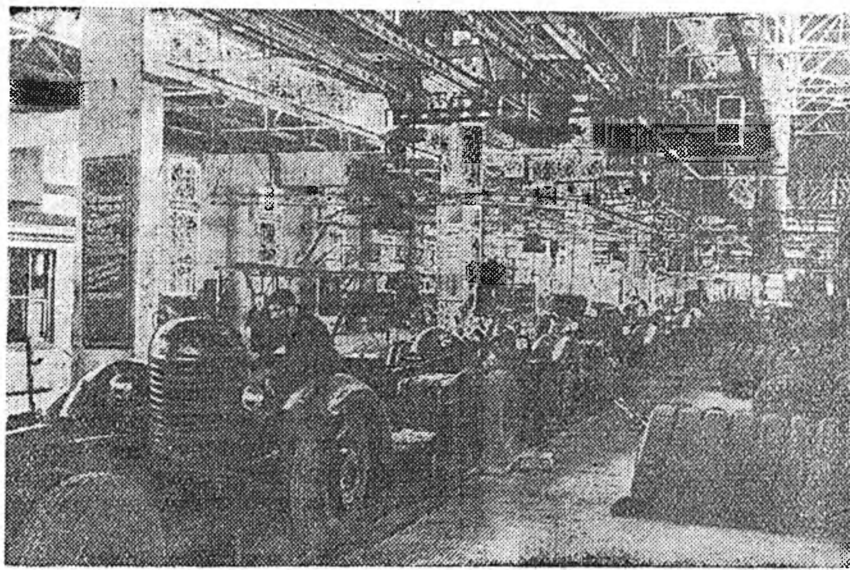

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Сайн набшаһа хуряадаг шэнэ машина Махарадзевска районой Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо сайн набшаһа хуряажа ябана. 2. Орджоникидзын нэрэмжэтэ Кутаисска автомобилиин заводой главна конвейерэй нэгэ участок.

ТАСС-эй фотохронико.

Баргажанай колхозууд абаһан уялгаяа ямараар дүүргэнэб

Малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлэн, ойрын жэлнүүдтэ һү, тоһо, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкые хүсэхэ тухай партиингаа уряае бодото дээрэнь бэелүүлэлсэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулхын тула аймагай колхозууд болон колхознигууд үсэд шангаар тэмсэжэ байна. Аймагай колхозууд урда абаһан уялгануудаа шэнээр хаража үзөөд, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа һэн.

Зарим колхозууд абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлнэ.

ҺҮ ҺААЛГА

Социалистическэ уялгынгаа ёһоор аймагай колхозууд 1957 ондо 41100 центнер һү абаха байгаа. Мүнөө үнгэрэгшэ 9 һарын туршада 36308 центнер һүн абтаа. Энэ хадаа 90,8 процент болоно. 1956 онойхитой сасуулхада, һү абалга 173 процентээр ехэдхэгдээ. Гэбэшье зарим колхозууд абаһан уялгаяа дүүргэнэгүй. Жэшээлбэл, Баргажанай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз һү абаха түсэбөө 70 процент дүүргээ. Тус колхоз хараалһан түсэбөө дүүргэхын тула жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө 516 литр һү һааха болоно. Мүн «Большевик» колхоз гээгдэжэ ябана.

Гэхэтэй хамта, колхозуудта һү һаалга урдынхидаа орходоо доошолжо байна гэжэ баримтанууд харуулна. Энэ яахадаа нигэнэб гэхэдэ, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, фермые даагшад болон һаалишад һү һаалгаяа дээшэлүүлхэ тэмсэлээ һуладхаа. Мүнөө саг орой боложо, бэлшээри муудажа байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, малаа һайн бэлшээридэ адуулха, үнеэдээ талха таряа болон бусад шэмэтэ тэжээлээр хооллуулха тухайда бодогдоногүй.

Түрүү һаалишадай жэшээ дээрэһээ харахада абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ болохо байна. Жэшээнь, Уланай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан нүхэр Н. Гатапова абаһан уялгаяа 8 һарын туршада 178 процент дүүргээ юм. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад М. Бубеева, И. Гаськова, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад А. Очирова, С. Гармаева гэгшэд мүн лэ абаһан уялгаяа холо үлүүлэн дүүргэнхэй. Гадна «Авангард» колхозой һаалишан нүхэр К. Меньшикова, «Большевик» колхозой һаалишан нүхэр А. Елшина болон бусад ехэ амжалта туйлаһан байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Эрдэни Раднаев үүлтэртэ үнеэдые һаахадаа август һарада үнеэн бүриһөө 320 литр һү һаагаа юм. Энэ оролдосотой бэрхэ һаалишан һү һаалгаяа дээшэлүүлһээр.

Үнеэдһээ һү һаалгаяа зарим тэды дээшэлүүлһэнэй ашаар аймагай колхозууд гүрэндэ һү тушааха, худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, «Авангард» колхоз аймаг соогоо түрүүлэн, гүрэнтэйгээ тоосоод, гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэһэн байна. Энэ шухала зорилгоёо мүн аймагай бусадшье колхозууд амжалтатайгаар дүүргээ. Гүрэндэ һү худалдаха жэлэй түсэб хоёр дахин шахуу үлүүлэн дүүргэгдээ. Жэлэй дүүрэтэр һү һааха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэхын тулада мүнөө намартаа үнеэдые һайнаар бэлшээдэг, эдеэлүүлдэг болохо, шэнэ туглаллаһан үнеэдые зүбөөр һаалга эмхидхэхэ гэжэ һая үнгэрһэн аймагайнгаа зүблөөн дээрэ түрүү малшад шиидхэбэ. Мүнөө жэл үнеэд урданайхида адляар сагһаа урид шэргээгдэхэгүй, мүн тэрэшэлэн үбэлжэлгын үедэ үнеэдые байрада байлган эдеэлүүлхын, зоотехническэ бүхы заабариин ёһоор харууһалхын тулада һайнаар бэлэдхэхэ гэжэ хэлсээ.

Агуухэ Октябриин Революциин 40 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ жэлэй дүүрэтэр үлөөшэ һарануудта үнеэн бүриһөө һарадаа 100—150 литрһээ бага бэшэ һү һааха зорилго табигдаа.

МЯХА АБАЛГААР ДУТАГДАЛНУУД ЕХЭ

Һү абалгаяа дээшэлүүлхын тулада яһала ехэ оролдолго гаргабашье, аймагай колхозууд мал таргалуулха, тиигэжэ урданайхидаа орходоо ехэ мяха абаха тушаа хүсэд һаналаа табяагүй, энэ шухала хүдэлмэри зүндөө орхигдоо гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэлэй эхинһээ хойшо үнгэрэгшэ саг соо мяха абаха түсэб хахадлаашьедүй. Илангаяа Баргажанай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, 18 партсъездын нэрэмжэтэ, Уланай Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта мяха абаха түсэб муугаар дүүргэгдэнэ. Эдэ колхозууд үнгэрэгшэ һаранууудта мяха абаха түсэбөө 20-ёод лэ процент дүүргээ.

Аймагай колхозуудта гахай шахаха хүдэлмэри бүришье муугаар эмхидхэгдэнхэй. Сталинай (Баргажан), Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ эрьенүүдые тушаахаяа болишоо. Эдэ колхозууд мүн гахайшье үсөөн шахана, зун, намартаа һубай мал һайнаар бэлшээн таргалуулнагүй.

Мүнөө намар боложо, малые бэлшээн таргалуулхада илангаяа таарамжатай саг ябажа байна.

ХОНИ ҮСХЭБЭРИЛГЭДЭ ОНСО АНХАРАЛАА ХАНДУУЛХА ХЭРЭГТЭЙ

Энэ жэлдэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ нооһо абаха түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Карл Марксын, Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ (Улан) колхозууд нооһо абаха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргээ. Тиибэшье аймагай хэдэн колхозууд нооһо абаха түсэбөө дүүргэбэгүй. Юундэб гэхэдэ, зарим колхозууд хони үсхэбэрилгэдэ анхаралаа хүсэд табинагүй. Энээнэй гэмээр хонидынь үдэдэггүй, үүлтэрыншье һайжардаггүй байна бшуу.

Хэрбээ хони үсхэбэрилгэдэ шухала анхаралаа табяад, наукын туйлалтанууд болон түрүүшүүлэй баян дүй дуршалые хүдэлмэридөө үргэнөөр хэрэглээд байгаа һаа, аймагай колхозууд гүрэндөө эрхим шанартай ехэ нооһо үгэдэг болохо һэн. Энээниие, холошье ошолтогүй, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой жэшээ дээрэһээ харуулжа болохо. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада үүлтэр һайжаруулжа, хонидтоо элдэб янзын тэжээл, илангаяа овёс горьтойгоор бэлдэдэг болоһон энэ колхозойхид жэл ерэхэ бүри гүрэндөө хэдэн зуун килограмм эрхим шанартай нооһо ехээр үгэдэг боложо байна. Мүнөө жэлдэ колхоз 2 миллион түхэригэй олзо доход абаа. Тэрэнэй ехэнхи хубинь гүрэндэ нооһо тушаалгаһаа ороһон байна.

Энэ колхозой түрүү хонишод хонидтоо талха таряанай зүйл, илангаяа овёс горьтойгоор эдюулдэг болоһоной ашаар эрхим шанартай нооһо абана. Жэшээлхэдэ, түрүү хонишод Д. Ш. Очировай, Б. Л. Будаевай даажа байдаг отарануудта хонин бүриһөө дунда зэргээр 4,470—4,150 грамм нооһон хайшалагдаа. Харин тиихэдэ аймагай олонхи колхозууд хонин бүриһөө 2,500 грамм нооһо хайшалһан байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо июль һарын һүүлээр, августын эхеэр үбэлэй хүрьгад хайшалагдажа, тус бүриһөөнь 600 грамм нооһон абтаа.

ШУБУУ ҮСХЭБЭРИЛГЭ ТУХАЙ ХЭДЭН ҮГЭ

Аймагай колхозуудта шубуу үсхэбэрилгэ бүришье муу байһан зандаа. Инкубаторна станциһаа абтаһан дальбараа олоороо гарзална. Үнгэрэгшэ зундаа 3 мянга гаран дальбараа үхөө. Илангаяа Сталинай (Баргажан), 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта дальбараанууд олоор үхэнэ. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз абаһан 606 дальбараанайнгаа бултыень тооной, 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхоз 1182 дальбараанайнгаа 800-ень үхүүлжэрхёо.

Шубуу үсхэбэрилгэдэ иигэжэ хайхарамжагүйгөөр хандадаг байһанай гэмээр колхозууд үндэгэ абаха уялгаяа дүүргэнэгүй. Үндэгэ абаха түсэб оройдоол 74 процент дүүргэгдээ. Томо тахяа бүхэнһөө дунда зэргээр 60-аад лэ үндэгэн абтаба. Тиигээд август соо тахяа бүхэнһөө оройдоол 4 үндэгэ абтаа.

***

Тиихэлээрээ һү һаалгые дээшэлүүлхэ талаар зарим тэды амжалта туйлагдабашье, хонин ажалые хүгжөөжэ, нооһо ехээр абаха, малые һайнаар, олоорнь шахадаг, бэлшээн таргалуулдаг болохо, шубуу олоор үсхэбэрилжэ, мяханһаа гадна үндэгэ олоор абаха гэһэн зорилгодоо аймагай колхозууд хүрэнэгүй гэжэ тоолохо хэрэгтэй. Абаһан социалистическэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада бүхы хэмжээнүүд абтаха ёһотой.

Агуухэ Октябриин революциин 40 жэлэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ колхознигууд болон механизаторнуудай дунда социалистичекэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Энэ мүрысөөнэй эршэ хүсые бүри шангадхан, абаһан уялгануудаа бүхы талаарнь дүүргэхын тулада аймагай партийна, советскэ хүтэлбэрилхы органууд. МТС-эй дирекци, колхозуудай правлени болон партийна организацинууд яаралтай хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Д. Гергенов.

«Баргузинская правда» газетын редакциин секретарь

К. Маркс, Ф. Энгельсын зохёолнуудай наймадахи том

Саяхан К. Маркс, Ф. Энгельсын зохёолнуудай наймадахи том хэблэгдэжэ гараа. Тэрэ том соо Маркс болон Энгельсын 1851 оной августһаа 1853 оной март болотор бэшэһэн зохёолнуудынь ороно.

1848—1849 онуудта болоһон революциин дүй дүршэл согсолон харуулхын, научна коммунизмын нангин суртал хүгжөөхын, пролетарьнарай түрүү түлөөлэгшэдые нэгэдхэн хүмүүжүүлхын түлөө Маркс, Энгельсын хэһэн асари ехэ ажал хүдэлмэриие тус зохёолнууд харуулна.

„Советская Россия" гэжэ шэнэ хэблэл

Шэнэ номуудай дунда «Советская Россия» гэжэ гаршагтай номууд бии болоо. Манай орон дотор эгээ залуу «Советская Россия» хэблэлэй гаргаһан номуудай дунда «Агуухэ Октябрь» гэжэ суглуулбари тодоор харагдана. Түрүүшынь хуудаһа дээрэ, Э. Потье гэгшын бэшэһэн «Интернационал» гимнээр суглуулбари эхилнэ. Тус суглуулбари соо М. Горькиин, А. Фадеевэй, В. Маяковскиин, М. Шолоховой, С. Сергеев-Ценскын, Вс. Вишневскиин, Б. Горбатовай болон бусадай зохёолнууд ороно.

«Советская Россия» хэблэл ниитэ-политическэ, уранзохёолой, һуралсалай-методическа болон элдэб һалбаринуудаар номуудые хэблэн гаргаха байна.

Найман дипломтой колхознигой бүлэ

Каменец-Подольско областьдо, Днестр мүрэнэй үндэр эрье дээрэ Жванец тосхон оршоно. Тэрэ тосхондо Николай Павлович Савицкий гэдэг ажаһуужа, ажаллажа байдаг.

Революциин урда тээ табан ахадүүнэр болон эгэшэнэртэеэ Николай Павлович баянай барлаг байһан юм. Тэдэнэй эгээ ехэ ахань арайхан гараа табижал шададаг һэн.

Түрүүшын табанжэлэй үедэ Николай Павлович үзэг бэшэгтэ һуража эхилээ бэлэй.

Мүнөө тэрэнэй бүлэ соохи найман хүн дээдэ эрдэмтэй. Эгээ ехэ басаганиинь Ефросинья—Октябриин үүри. Ефросинья колхоздо хүдэлжэ байха зуураа заочноор һуралсаад, мүнөө дээдэ эрдэмтэй багшын дипломтой. Станислав хүбүүниинь Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хоёр хүлгүй, баруун гаргүй болобошье, бэрхэшээлһээ тунхаридаггүй эрэлхэг зоригтой, ёһотойл советскэ хүн байһан туладаа, юридическэ институт, удаадань аспирантура дүүргээд, мүнөө Казахска гүрэнэй университедэй доцент болонхой. Мүн Львовско гүрэнэй университедэй доцентээр Елизавета басаганиинь хүдэлнэ. Бага хүбүүн Иосифынь инженер-геолог болоод. Куйбышев городто хүдэлжэ байдаг. Савицкиин бэринэр болон хүрьгэдынь баһа дээдэ эрдэмтэй.

Иигэжэ урдань барлаг ябаһан Савицкиин бүлын 8 гэшүүн мүнөө дээдэ һургуули дүүргэжэ гараһан дипломтой болоо юм.

ХААЛТАТАЙ БАЙДАГ КЛУБ

Редакцида ерэһэн бэшэг

Закаменай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Бургалтай нютагта клубай яһала һайн байшан бии юм. Энээн соо хоёр жэлэй саада тээ уранһайханай кружок хүдэлмэрилдэг, культбаза һээгдэһэн байгаа. Нютагай залуушуул тэндэ олоороо сугларжа, сүлөөтэй сагтаа ёхор, танца хатардаг һэн. Клубайхид үе үе болоод лэ концерт харуулжа, колхозойгоо гэшүүдые баярлуулдаг бэлэй.

Мүнөө энэ клуб соо ороходо, ямаршье хэрэгсэл байхагүй. Урдань бии байдаг шатар, доминошье мүнөө харагданагүй. Хоёр жэлэй туршада киношье харуулагдаагүй, лекци, элидхэлшье уншагдаагүй байна.

Д. Бургалтаев.

Манай республикын һонин

Кинофестиваль болохонь

Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Түнхэнэй аймагай культурын таһаг түүхын-революционно темэдэ зорюулагдаһан фильм харуулха 10 хоногой фестиваль эмхидхэхэ гэжэ шиидэбэ.

«Бессмертный гарнизон», «Чапаев», «Земля и люди», «Чужая родня» гэхэ мэтэ фильмүүд соо граждан дайнай домог түүхэтэ үдэрнүүд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай габьяата баатаршалганууд, социализм байгуулгын түүхэтэ үенүүд, партиин сентябрьска Пленумэй хойшо болоһон хубилалтанууд харуулагдаха юм.

**

Студентнэр Улаан туг абаба

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтадай физико-техническэ факультедэй нэгэдэхи курсын студентнэр Хэрэнэй сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхоздо таряа хуряалгын, гүрэнэй таряа тушаалгын үедэ һайнаар ажаллаа. Эдэнэй 20 гаранинь эрхимээр хүдэлмэрилһэнэй түлөө партиин айкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугаар, Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа.

Партиин айком, аймгүйсэдкомэй Улаан тугаа институтадай студентнэртэ бэлэг болгон үгэхэ гэжэ шиидэһэн байна.

А. Мангатханов.

Түсэбһөө гадуур 126 мянган түхэригэй продукци

Автомашина заһабарилдаг центральна мастерскойн хүдэлмэришэд продукци гаргалгаяа үдэрһөө үдэртэ үргэдхэнэ. Уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын олон дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, ашаанай автомашинын 10 гаран мотор һара бүридэ заһабарилдаг болоо.

Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ 9 һарынгаа даабарие болзорһоонь урид дүүргэжэ, **түсэбһөө гадуур 126** мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилөө.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн моторно цехынхид энэ үе соо жэлэйнгээ даабари дүүргэбэ.

М. Васильев.

БАХЛАЙТЫН ГҮҮРТЭДЭ

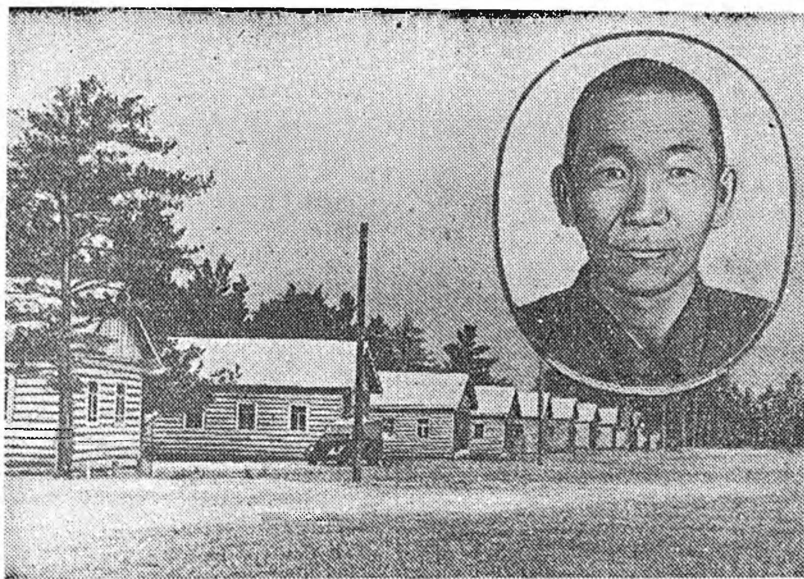

Аб адлихан шэнэ гэрнүүд үндэр нарһануудай соогуур сайдилдажа харагдана. Энэмнай Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна гүүртэ юм. Тус колхозой правлени ба партийна организаци малшадай байра байдалые һайжаруулжа, культурна эрилтэнүүдынь гүйсэд хангахын тула ехэ оролдолго гаргадаг. Гансахан Бахлайтын гүүртэдэ һүүлэй үедэ 11 байра шэнээр баригдажа, һаалишан бүхэн шэнэ гэртэ орожо, түбхинөө. Мүн эндэ культбаза, магазин, бани, һургуули бии.

Колхозойнгоо правлениин анхарал оролдолгодо харюу болгон, гүүртынхид оролдостой һайнаар хүдэлмэрилнэ. Энэ жэлэй эхинһээ хойшо гүүртын һаалишад хамта 114.661 литр һү һаажа, жэлэйнгээ даалгабари 106 процент дүүргээд байна. Тиин жэлэй эсэс болотор үшөө хэды мянган литр һүн һаагдаха байна гээшэб! Залуу һаалишан Бальжинимаева даажа байһан 11 үнеэдэйнгээ туд бүриһөөнь 1811 литр, һаалишан Банзаргашеева — 1561 литр һү һаажа, Октябриин һайндэрые ажалай амжалтаар угтаха гэжэ байна.

—Бидэ туйлаһанаараа һаагаа амарангүй, ерэхэ жэлдэ бүри ехэ һү һаахабди, — гэжэ гүүртые даагша Аюша Дашиевич Дашиев хөөрэнэ.

Һү һаалгые улам дээшэлүүлхэ зорилгоор энэ гүүртынхид түбхын түрүүндэ малдаа тэжээл элбэгээр бэлдэһэн, малаа дулаан байраар хангаһан байха юм. Энэ хабар һаалишад өөһэдынгөө хүсөөр гүүртынгээ дэргэдэ 114 гектар кукуруза, 60 гектар зелёнко, 20 гектар наран сэсэг таряа һэн. Энэ участогһаа тэдэнэр яһала һайн ургаса хуряажа, 620 тонно силос дараһан, 400 центнер шэмэтэ тэжээл бэлдэһэн байна. Гадна, һаалишад сүлөөтэй сагтаа өөһэдынгөө һайн дураар ойн соорхой, канава һубаг зубшан сабшажа, туд тудтаа 50—50 центнер һайн шанартай үбһэ бэлдээ. Энэ жэлдэ гүүртынхид гол түлөб үбһэдөө түл абажа, шэнэ аргаар түлжүүлхэ гэжэ байна. Тиимэһээ түгалай байра тон һайнаар түхеэрээ. Һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые хүсэхэ тушаа парти, правительствын табиһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ өөһэдынгөө хубитые оруулха гэжэ Бахлайтын гүүртынхид оролдожо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Бахлайтын һүнэй-товарна гүүртын малшадай гэрнүүд. 2. Гүүртые даагша А. Д. Дашиев.

Е. Ринчинова.

СПОРТЫН ҺОНИНУУД

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ футболоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө эцэсэй мүрысөөн болоһон байна.

ПВЗ-гэй футболистнар транспортын «Локомотивай» командатай наадаа. Нааданай түрүүшын хахадта шанга тулалдаанууд болобошье, алишье команда тоо нээжэ шадабагүй. Нааданай хоёрдохи хахадта транспортнихын врата тарая һэлгэхэ баатай болоод, нэгэ футболистаа үүдэндэ табяа. Энэ ушарые заводойхин ехэ бэрхээр һамбаашалжа, удаа дараалан 3 бүмбэгэ сохихо оруулаад, илаа.

Россин гүрэнтэй Яхадай һайн дүраараа нийлэһээр 325 жэлэй ойн баярай һайндэрэлгэдэ хабаадалсахаар манай республикын спортсменүүд ошоо. Боксернуудай командын тоодо спортын мастернууд Бадмаев, Жигмитов, Николаев, нэгэдэхи разрядһыгууд Дворкин, Сотников, Посохов, Батоцыренов, залуу спортсменүүд Мамилов, Емельянов гэгшэд бии. Хүндые үргэгшэдэй командада республикын рекордсменүүд Бондырев, Золтоев, Бомицей, Дорофеев, Шилюхин гэгшэд оролсоно.

**

Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдан шатаршадай командануудай хоорондын түрүүшын уулзалга болоо.

Мүрысөөндэ мяхаконсервын комбинадай цехүүд, таһагуудай, хамта 9 команда хабаадаа. Мүрысөөнэй дүнгүүдэй һөөр, консервно заводой, котельно-механическа цехын шатаршад шалгаржа, түгэсхэлэй уулзалган болоо. Эсэсэй эсэстэ консервнэ заводойхин 4:3 тоотойгоор илаа.

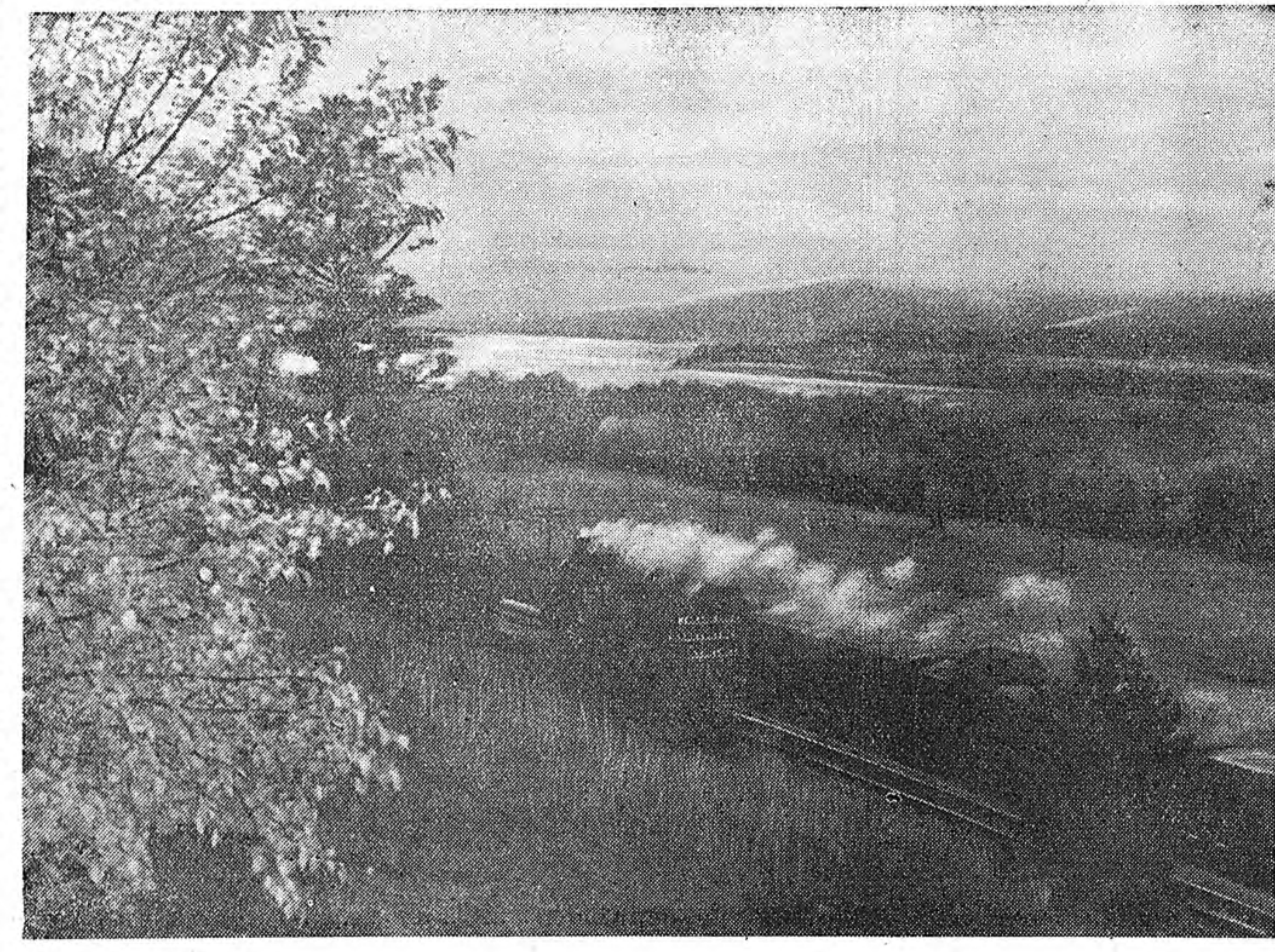

НАМАРАЙ-УДЭР. **А. Мантаевай** фотоэтюд.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшагша бүмбэгэ тухай хилын саанахи хэблэл ехээр бэшэһээр

АМЕРИКА

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 9. (ТАСС). США-гэй коммунистическэ партиин хүндэтэ түрүүлэгшэ Фостер «Дейли Уоркер» газетэдэ иимэ мэдүүлгэ толилоо: «Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгые Советскэ Союзай табиһан ушар эрдэм ухаа хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ шата болоһыень бүгэдэ мэдэржэ байна. Гадна, энэ ушар техническэ болон бусад талаар капиталистическэ орходоо социалистическэ системын булюу һайн байһыень айхабтар һайнаар, эли тодоор гэршэлнэ. Энэ агуухэ илалтые бүхы дэлхэйн түрүү хүнүүд амаршалжа байна. Энэ ехэ амжалта СССР-эй 40 жэлэй ойн һайндэртэ эгээл һайхан бэлэг болоно». «Агуухэ Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэрээр совет арад экономикоёо шэнэдхэн хубилаа. Тиигэжэ шэнэ һарые табиха хэрэгтэ мүнөө СССР бүхы оронуудые түрүүлбэ.

Иимэ агуухэ амжалта хадаа «туйлажа болохогүй» гэжэ һанахаар; тэдэ СССР-эй бүхы ажабайдалынь бодото дээрээ иимэ амжалтаар болоно ха юм».

Саашань Фостер Советскэ Союзай алдарта тэмсэл ба илалтанууд тухай бэшэнэ. Советскэ Союз «атомна бомбые гансал гүрэнэй бэшэ болгоо, бүхы дэлхэйе эзэмдэхэ гэһэн Американ империализмын һанаашалгыень бууруулаа, дэлхэй дээрэ эгээл түрүүн түби хоорондын баллистическэ ракетэ байгуулаа, бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха советскэ бүмбэгэ табяа».

«СССР-эй социалистическэ системэдэ эдэ бүхы амжалтанууд удаа дараагаар түйлагдаа. Нэгэшье ондоо орон иимэ илалтануудые хэзээшье туйлажа үзөөгүй юм».

«Эдэ бүгэдэ түрүүшын эхин байһаниинь мэдээжэ... Советскэ Союз социализм байгуулжа, олон түмэн эрдэмтэдые, техникүүдые, инженернүүдые болон мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдые бэлдэхээ. Эдэнь мүнөөнэйхидэ орходоо бүри ехэ амжалта туйлаха байһаниинь дамжагүй» гэжэ Фостер бэшэһэн байна.

ВАШИНГТОН, октябриин 9. (ТАСС). США-гэй президент Эйзенхауэрэй октябриин 9-дэ хэһэн ээлжээтэ пресс-конференциин бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгые Советскэ Союзай табиһан ушарта зорюулагдаба.

Пресс-конференциин болохоһоо урда тээ президентын бэшэһэн мэдүүлгэнь корреспондентнүүдтэ тараагдаба. Энэнь «бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгые Холбоото Штадуудай байгуулжа байһан тухай шэнжэлэл» гэжэ нэрэтэй юм.

«Бүмбэрсэг дэлхэйе шэнжэлхэ уласхоорондын жэлдэ хабаадажа байхадаа, бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха, залан шэглүүлэгдэдэггүй багахан бүмбэгэнүүдые Холбоото Штадуудай» табиха гэһэн түсэбынь мэдүүлгэ соо тодорхойлогдобо.

«Ракетнэ техникые, приборнуудые болон газар дээрэ байдаг станцинуудые туршан шалгаха зорилгоор монсогор түхэлтэй багахан бүмбэгэнүүд 1957 ондо табигдаха. Тинхэдэ бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха, гүйсэд һайнаар түхеэрэгдэһэн түрүүшын бүмбэгэ 1958 оной мартда табигдаха юм. Харин түршалгын багахан бүмбэгэнүүдэй түрүүшынхиень энэ оной декабрьда табихаар хараалагдаба» гэжэ тусхай бүмбэгэ бүтээхэ талаар хэгдэжэ байгаа хүдэлмэрие хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэһэн тухайнь мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ.

«Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха советскэ бүмбэгэ тухай хэлэхэ болоо һаа, бидэнэр дэлхэйе тойруулан энэ бүмбэгые табижа шадаһандаа советскэ эрдэмтэдые амаршалнабди»,—гэжэ президент мэдүүлгэ соогоо үргэлжэлүүлэн хэлэнэ.

Бүмбэрсэг дэлхэй тойрохо бүмбэгые табиха түсэб зохёоходоо «бидэнэр ямаршье ондоо оронтой мүрысэхэ гэжэ оролдоогүйбди» гэжэ мэдүүлэбшье, энэ талаар США-гэй гэрдэжэ ябаһан ушарые президент сагаарууулха гэжэ оролдобо. Ушарынь, «тон шухала байһан дээрэһээнь түрүүшын ээлжээндэ бүтээгдэхэ ёһотой, залан шэглүүлэгдэдэг баллистическэ һомонуудые бүтээхэ хэрэгтэ бүхы хүсөө хаяад», харин «дэлхэйе тойрохо бүмбэгые абаашаха ракетнэ двигателние тиимэ ехээр яарангүй бүтээхэ гэжэ шиидэһэн байнабди» гээд президент хэлээ.

Тэдэ хэнэйшье мэдэһээр, залан шэглүүлэгдэдэг баллистическэ һомонуудые США бүтээжэ шадаагүй байшоо бшуу.

СССР Холбоото Штадуудта орходоо наукынгаа талаар булюу һайн болоо бэшэ, харин гансал политическэ талаар булюу болобо гэжэ США-гэй президент мэдүүлээ. Энэ оной декабрь һарада табигдахаяа байһан США-гэй бүмбэгэнь тиимэ орёо онһон аппаратура үгы байха, тиихэдэ бүмбэрсэг дэлхэйе тойруулхын тулада энэ бүмбэгэ табигдаха юм. Орёо онһон аппаратуратай, ёһотой бүмбэгые табихаһаа урда тээ США «үшөө хэдэн багахан, юрын бүмбэгэнүүдые табиха ёһотой болоно» гэжэ президент хэлэбэ.

«Советскэ Союзай табиһан бүмбэгэнь США-да ямаршье аюул хүргэжэ шадахагүй байна. Тиигэбэшье, айхабтар хүсэтэ ракетээр энэ бүмбэгэ табигдаа гэжэ хараадаа абаха ёһотой болонобди» гэжэ корреспондентнүүдэй нэгэнэйнь асуудалда харюусахадаа Эйзенхауэр хэлээ.

БЕЛЬГИ

БРЮССЕЛЬ, октябриин 9. (ТАСС). Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха, дэлхэй дээрэ эгээл түрүүшын бүмбэгые СССР-эй табиһан ябадал эрдэм ухаанай айхабтар ехэ амжалта гэжэ «Хет Фольк» газетэ бэшэнэ. «Дэлхэй дээрэ эгээл һайн научна болон техническэ аппаратурын мүнөө оршуулга байһандань нэжэглэхын аргагүй» гэжэ газетэ үргэлжэлүүлэн бэшэбэ.

«СССР-ые гээгдэнгэ орон гэжэ саг үргэлжэ хэлэдэг хүнүүд мүнөө аягүй байдалда оробо... Тусхай бүмбэгые байгуулһан ушар Америкын эрдэмтэдтэ орходоо советскэ эрдэмтэдэй болон инженернүүдэй нилээдгүй һайн мэргэжэлтэй байһыень гэршэлэн харуулаа».

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгэ хадаа оройдоол «багахан монсогор түмэр гээшэ», тэрэние хэншье һаа шахуу табижа шадаха» гэжэ Американ флодой контр-адмирал Р. Беннет тэнэгээр мэдүүлһэн байна. «Малгайтай малдашье элдэб эсын одо мушэ зүүлгээд лэ, контр-адмирал болгоходо хэзээдэшье болохо юм бээз» гэжэ энэ тэнэг үгэдэнь дам харюусахаар байна гээд газетэ бэшэнэ.

АВСТРИ

ВЕНА, октябриин 9. (ТАСС). Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха бүмбэгын ябадал тухай мэдээсэлнүүд Венын газетэнүүдэй хуудаһануудыйе һаланагай.

Тусхай бүмбэгые табилга бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанартай хэрэг гэжэ «Винер Цейтунг» газетэ бэшэнэ. Бури гайхамшагта юумэнүүдые бүтээжэ, бүхы дэлхэйе үшөө олон дахин гайхуулха арга боломжо Советскэ Союзда бии гэжэ «Арбейтер-Цейтунг» газетэ тэмдэглэнэ. «Бүхы дэлхэйн хүнүүд иимэ ехээр һонирхуулха ехэ амжалта урдань хэзээшье туйлагдаагүй юм. Хүн түрэлтэниие хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ шата нээгдэбэ гэжэ хүн бүхэн ойлгобо. Гүрэнэй эмхи зургаанууд, газетын редакцинуудташье, научна институдуудташье, үйлэдбэриин предприятинуудта, конгрессэ болон хүн бүхэн гэр гэртээ манай бүмбэрсэг дэлхэйн һаяхан түрэһэн «дүү» тухай саг үргэлжэ хөөрэлдэдэг болонхой».

ГОЛЛАНДИ

ГААГА, октябриин 9. (ТАСС). «Советскэ Союз һанагдаагүйгөөр урагшаа дабшаба, харин баруун оронууд аяар хойнонь үлэбэ» Советскэ Союзда табигдаһан бүмбэгэ тушаа «Де Фолкскрант» бэшэнэ.

Советскэ Союзай сэрэгэй шадалай ехээр нэмэһыень бүмбэгые табиһан ушар харуулна гэжэ «Де телеграаф», «Хет Фаланд», «Де тайд» газетэнүүд бэшэнэ.

АЛБАНИ

ТИРАНА, октябриин 9. (ТАСС). Социалистическэ Эхэ оронойнгоо алдар солые советскэ эрдэмтэд ехээр батадхан арьбажуулба, түрэлтэнэй энхэ тайбан байдал зол жаргалай түлөө туйлаһан научно-техническэ агуухэ амжалта социализмын орондо мүндэлжэ, Советскэ Союз дэлхэй дээрэ эгээл түрүүн атомна электростанци байгуулаа, түби хоорондын баллистическэ ракетэ бүтээгээ, тиигээд, мүнөө бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон дабшаха тусхай бүмбэгые амжалтатайгаар табиба гэжэ «Зери и Ринис» газетэ түрүү бэшэг соогоо мэдүүлнэ.

ЯПОН

ТОКИО, октябриин 10. (ТАСС). Богонихон сагай туршада Советскэ Союзай атомна бомбо бүтээбэшье, лээрнь дэлхэй дээрэ эгээл түрүүн түби хоорондын ракетэ туршажа, тиигээд мүнөө планетэнүүдэй хоорондын дайда руу тусхай бүмбэгэ табиһыень хүтэлбэрилэгшэд хараадаа абаха ёһотой гэжэ «Хоккайдо Симбун» газетэ бэшэнэ.

«Ядерна буу зэбсэгэй талаар Советскэ Союзһаа булюу һайн ба зорилгоор» бидэнэр туршалгануудые үргэлжэлүүлэхэбди гэжэ хэлэһэн США-гэй хүтэлбэрилэгшэд эндүүрнэ гээшэ. Ушарынь ядерна буу зэбсэгэй туршалгануудаа США-гэй зэргэ шалгаруулжа байгаа сагта Советскэ Союз мүн лэ ядерна буу зэбсэгэй туршалгые болюулхыень хүсэжэ байна. Тиимэһээнь энэ асуудал хэһээ шиидхэгдэхэгүй болоно.

Советскэ Союзай ехэ амжалта туйлаһыень хараадаа абан, ядерна буу зэбсэг хорихо тухай асуудалда өөрынгөө баримталдаг һанал бодол хаража үзэхэ ёһотой гэжэ США-гэй урялна. Хэрбээ американхиид ядерна буу зэбсэгэй туршалгые хориходоо сажал байгаа һаань, бүхы дэлхэйн США-һаа буруу харашаха болохо гэжэ газетэ һэргылнэ.

ХИТАД

ПЕКИН, октябриин 10. (ТАСС). Дэлхэйн эрдэм ухаанай эрхэ совет арадай, тэрэнэй эрдэмтэдэй оруулһан жэшээлэшэгүй ехэ нэмэри тухайнь Хитадай хэблэлэй лон радио хэлэһээр зандаа.

Замбуулин түби руу оршохо һүүшын бүмбэгые табилга—советскэ дай түрүүшын илалта бэшэ юм вет арад эршэмтэй шангаар эрмилжэ, мүнөө «эрдэм ухаанай лон техникын талаар түрүү һуури гараба» гэжэ «Дагунбао» газетэ онсолон тэмдэглэбэ.

Дэлхэй дээрэ эгээ түрүүн атомна электростанциин Советскэ Союзда байгуулагдаһан, «ТУ-104» гэжэ пассажирска реактивна самолёдой ниидэһэн байха мүн түби хоорондын баллистическэ ракетын амжалтатайгаар туршагдаһан тухай һануулаад, газетэ иигэжэ бэшэнэ:

«Хүн зоной замбуулин түби руу нэбтэрэн орохо замда түрүүшын алхам Советскэ Союз октябриин хэбэ... Хүн түрэлтэн «советскэ бүмбэгые» һайхан хаража, тэрэнэй тэмдэгүүдынь анхаран шагнана. Иимэ асари ехэ амжалта туйлаһыень тайнь дашарамдуулан, совет арадаа амаршалһан телеграммануудые бэшэгүүд Москва эльгээжэ байна... Түби дэлхэйе тойрон дабшажа ябаһан, эб найрамдалай түлөө та түрүүшын мүшэн социализмын илаха байһан тухайнь бүхы хүн түрэлтэндэ гэршэлэн хэлэжэ байна».

Франциа правительствогүй байдал үргэлжэлһөөр

ПАРИЖ, октябриин 10. (ТАСС). Франциа правительствогүй байдал үргэлжэлһөөр. «Национальна фронтын бүхы түлөөлэгшэдые» оруулха правительство байгуулха зорилго урдаа табиһан Рене Плевен Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын тушаалда орохо гэһэн аад, буруу һурэжэ, правительство байгуулхаһаа арсаба.

Үшөө ондоо хүндэ энэ хэрэг даалгахын тулада республикын президент Рене Коти октябриин 9-дэ хэлсэхэ гэжэ эхилээ.

Правительствогүй болоод байһан үедэ баруунай үзэлтэй партинууд болон хэблэл Алжиртай эб найрамдал тогтоохо тушаа хойшолуулагдашагүй шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэһээ Францииин олониитын анхаралые хадуурууулха гэжэ оролдоно. Тогтууртай правительствые байгуулхын тулада гансал конституциие шэнэлэн хубилгаха хэрэгтэй юм гэжэ тэдэнэр мэдүүлнэ. Франциин коммунистическэ партиин Центральна Комитет, мүн парламентда байдаг группань энэ мэхэ гохые эрид шууд элирүүлнэ. Морис Торезэй хүтэлбэри доро Франциин компартиин ЦК-гэй болон парламентда байдаг коммунистнуудай хамтын засэдани дээрэ иимэ мэдүүлгэдэ: «Гол түлөб ... байдалһаа гаража байһан байдалаа ... лоожо, правительство унаа ... болоһые далдалха зорилгоор ... гохые хэгдэжэ байгаашье ... сэрэг дайе болюулхын түлөө ... арад зоной олонхинь түлөө ...

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00553. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №